

Regeringens proposition

2007/08:127

Vissa ändringar i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

Prop.
2007/08:127

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 19 mars 2008

Fredrik Reinfeldt

Maud Olofsson
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett antal ändringar i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar med syfte att stärka möjligheterna att bedriva en effektiv tvångsförvaltning.

Förvaltaren blir skyldig att kontinuerligt pröva om förutsättningar för en effektiv tvångsförvaltning föreligger.

Nätmyndigheten får möjlighet att tillskjuta medel till förvaltningen som avser dels förvaltarens arvode, dels akuta reparationsåtgärder om sedvanlig finansiering inte förslår till dessa kostnader.

Förvaltarens arvode ska bestämmas i efterhand för varje räkenskapsår.

Nätmyndigheten får i vissa fall förordna att dess beslut ska gälla omedelbart.

Vissa beslut av nätmyndigheten får verkställas.

Nätmyndigheten får under vissa förutsättningar förelägga tredje man att fullgöra skyldigheter som annars skulle åvila nätföretaget.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar.....	4
3	Ärendets beredning.....	9
4	Bakgrund	9
5	Förvaltarens skyldigheter m.m.	11
6	Kostnader under förvaltningen	13
6.1	Tillskjutande av medel till förvaltningen	13
6.2	Tillskjutande av medel till förvaltarens arvode.....	14
6.3	Återbetalning av tillskjutna medel	15
7	Fastställande av förvaltarens arvode.....	17
8	Beslut meddelade av nätmyndigheten	19
8.1	Omedelbart gällande beslut.....	19
8.2	Verkställbara beslut.....	20
8.3	Förelägganden mot tredje man.....	21
9	Övriga frågor	25
9.1	Förelägganden mot tredje man beträffande kontorslokaler och andra utrymmen.....	25
9.2	Handräckning i vissa fall.....	26
10	Konsekvensanalys	26
11	Författningskommentar.....	28
Bilaga 1	Sammanfattning av Energimarknadsinspektionens rapport	36
Bilaga 2	Lagförslaget i rapporten.....	41
Bilaga 3	Sammanställning över remissinstanser	46
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag.....	47
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	52
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 mars 2008.....	53

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2007/08:127

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

Prop. 2007/08:127

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

dels att 3 kap. 2, 4 och 18 §§ samt 4 kap. 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas nya bestämmelser, 3 kap. 10 a–10 d, 14 a, 19 och 20 §§ samt närmast före 3 kap. 19 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

Länsrätten *skall*, sedan förvaltaren gett in den plan som avses i 4 § *tredje* stycket, besluta hur länge förvaltningen *skall* pågå. Tiden *skall* bestämmas så, att en tillfredsställande förvaltning kan åstadkommas. Tiden får bestämmas till högst fem år från länsrättens beslut.

Om det vid utgången av den tid som bestämts alltjämt finns skäl för tvångsförvaltning *skall* länsrätten, på ansökan av nätmyndigheten, förlänga tiden med högst tre år i sänder. Beslutet om tvångsförvaltning gäller till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innan länsrätten beslutar enligt första stycket *skall* nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig.

Länsrätten *ska*, sedan förvaltaren gett in den plan som avses i 4 § *fjärde* stycket, besluta hur länge förvaltningen *ska* pågå. Tiden *ska* bestämmas så, att en tillfredsställande förvaltning kan åstadkommas. Tiden får bestämmas till högst fem år från länsrättens beslut.

Om det vid utgången av den tid som bestämts alltjämt finns skäl för tvångsförvaltning *ska* länsrätten, på ansökan av nätmyndigheten, förlänga tiden med högst tre år i sänder. Beslutet om tvångsförvaltning gäller till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innan länsrätten beslutar enligt första stycket *ska* nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig.

4 §

Förvaltaren *skall* särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren *skall* dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren *ska* särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren *ska* dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren *skall* så snart som möjligt och senast inom *sex* månader från det att *beslutet* enligt 1 § om tvångsförvaltning meddelades ge in en plan till länsrätten. I planen *skall* det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder *skall* genomföras och den tid som *kan antas behövas* för att genomföra åtgärderna.

Förvaltaren ska kontinuerligt pröva om förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning föreligger.

Förvaltaren *ska* så snart som möjligt och senast inom *tre* månader från det att *han eller hon förordnades* enligt 1 § första eller andra stycket ge in en plan till länsrätten. I planen *ska* det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder *ska* genomföras och den tid som *krävs* för att genomföra åtgärderna.

Om det finns synnerliga skäl får länsrätten förlänga den tid inom vilken planen ska ges in.

10 a § Om nätföretaget inte fullgör sin skyldighet enligt 8 § till följd av att företaget inte förfogar över lokalerna eller utrymmena, får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, förelägga innehavaren av lokalerna eller utrymmena att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får ges endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

10 b § Om det är sannolikt att ställföreträdarna för nätföretaget saknar kännedom om förhållanden som nätföretaget enligt 9 § första stycket är skyldigt att upplysa förvaltaren om ska länsrätten, på ansökan av förvaltaren, kalla den som kan antas känna till förhållandena att inför rätten under ed lämna dessa upplysningar. Därvid ska 9 § andra stycket tillämpas.

10 c § Om nätföretaget inte fullgör sin skyldighet enligt 10 § till följd av att företaget inte förfogar över handlingarna eller föremålen, får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, förelägga innehavaren av handlingarna eller föremålen att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får ges endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

10 d § Förvaltaren får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som avses i 8 och 10 §§.

Därvid gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

14 a § Om det behövs medel för en åtgärd under tvångsförvaltningen som inte kan skjutas upp utan risk för att någon drabbas av allvarlig skada eller annan nackdel, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta medel till förvaltningen.

18 §

Länsrätten skall i ett beslut enligt 2 § första eller andra stycket fastställa ett arvode till förvaltaren. Arvodet skall bestämmas till ett visst belopp per kalenderår.

Arvodet skall anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

Länsrätten ska fastställa arvode till förvaltaren för varje räkenskapsår. Om det finns särskilda skäl, får arvodet fastställas för kortare tid. Arvodet ska vara skäligt.

Arvodet ska anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

I den omfattning arvodet inte utan väsentlig tidsutdräkt kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen, ska nätmyndigheten,

Återbetalning av tillskjutna medel

19 § Belopp som enligt 14 a § och 18 § tredje stycket tillskjutits av nätmyndigheten ska betalas tillbaka till nätmyndigheten med ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för utbetalningen.

Återbetalning ska ske så snart som det är möjligt utan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen äventyras.

Om förvaltaren inte kan få tillräckliga medel till återbetalningen genom löpande intäkter och lån får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, ålägga nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen att tillskjuta ytterligare medel till förvaltningen. Beslutet ska grundas på vad som är skäligt med hänsyn till behovet av ytterligare medel och nätföretagets och ägarens ekonomiska förhållanden.

20 § Om den nätkoncession som avser den tvångsförvaltade anläggningen överläts, kvarstår nätföretagets återbetalningsskyldighet enligt beslut, som har meddelats enligt 19 § tredje stycket innan koncessionen har övergått till den nye koncessionshavaren.

Om ägaren till den tvångsförvaltade anläggningen överläter denna, och ägaren inte själv innehar nätkoncessionen för anläggningen, kvarstår ägarens återbetalningsskyldighet enligt beslut, som har meddelats enligt 19 § tredje stycket innan äganderätten har övergått till den nye ägaren.

Om det finns skäl för det, får nätmyndigheten, på ansökan av nätföretaget eller, i förekommande

fall, anläggningens ägare besluta att återbetalningsskyldighet inte behöver fullgöras. Prop. 2007/08:127

4 kap.

8 §

Tvister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten.

Tvister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten.

Nätmyndigheten får förordna att ett beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § ska gälla omedelbart.

Nätmyndighetens beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 och 10 §§ och nätmyndighetens föreläggande enligt 3 kap. 10 a och 10 c §§ får verkställas enligt utskökningsbalkens bestämmelser.

9 §

Beslut av nätmyndigheten enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Andra beslut av nätmyndigheten enligt denna lag än beslut enligt 3 kap. 14 a § och 18 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande enligt denna lag till kammarrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

Lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar trädde i kraft den 1 januari 2005. Till grund för lagen låg förslagen i regeringens proposition Särskild förvaltning av elnät (prop. 2003/04:135). Regeringens förslag antogs av riksdagen (bet. 2004/05:NU5, rskr. 2004/05:26).

Vid tillämpningen av lagen har vissa problem uppmärksammats. Dessa problem har lett till att det är svårt att åstadkomma en ändamålsenlig tvångsförvaltning. Regeringen gav därför den 16 november 2006 i uppdrag åt Energimarknadsinspektionen, då inom Statens energimyndighet att utvärdera lagen om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar och lämna förslag till hur den kan kompletteras eller ändras så att en ändamålsenlig tvångsförvaltning kan genomföras.

Energimarknadsinspektionen redovisade sitt uppdrag i rapporten Översyn av lagen om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar (EMIR 2007:1). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 1*. Lagförslaget i rapporten finns i *bilaga 2*.

Rapporten har remissbehandlats. En sammanställning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Regeringskansliet (Näringsdepartementet) (Dnr N2007/2473/E).

I den fortsatta beredningen har vissa frågor uppmärksammats och arbetats in i ett utkast till lagrådsremiss, se avsnitten 9.1 och 9.2. Utkastet har under hand beretts med Hovrätten för Övre Norrland, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Södermanlands län, Kronofogdemyndigheten, Energimarknadsinspektionen, Affärsverket svenska kraftnät, Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Norrbottens län och Svensk Energi. Samtliga instanser har tillstyrkt utkastets förslag eller lämnat det utan erinran. De aktuella lagförslagen i utkastet överensstämmer med förslagen i lagrådsremissen.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 6 mars 2008 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 4*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran. Vissa redaktionella ändringar har gjorts i lagtexten.

4 Bakgrund

Lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar, som trädde i kraft den 1 januari 2005, gör det möjligt att ställa en starkströmsanläggning med däri ingående särskilda föremål för överföring av el under särskild förvaltning. Den typ av starkströmsanläggning som omfattas av lagens bestämmelser är i praktiken ledningar och ledningsnät som används med stöd av nätkoncession enligt ellagen (1997:857). Lagen omfattar också ledningar och ledningsnät för vilka det krävs nätkoncession men som används utan stöd av sådan koncession.

En elektrisk anläggning får ställas under särskild förvaltning om innehavaren av anläggningen (nätföretaget) i väsentlig mån inte fullgör sina skyldigheter enligt ellagen, föreskrifter som meddelats med stöd av ellagen eller villkor i nätkoncessionen.

Lagen reglerar två former av särskild förvaltning.

Den första formen är förvaltningsföreläggande, som innebär att nätföretaget föreläggs av länsrätten att genom ett förvaltningsavtal helt eller delvis överlämna förvaltningen av anläggningen till en särskild förvaltare. Denna förvaltningsform bygger på ett samarbete mellan nätföretaget och förvaltaren.

Den andra förvaltningsformen är tvångsförvaltning, som innebär att länsrätten förordnar att anläggningen ska ställas under förvaltning av en särskild förvaltare.

Lagstiftaren har förutsett två olika former av misskötsamhet som kan föranleda särskild förvaltning, nämligen dels eftersatt underhåll av anläggningen, dels ovilja eller oförmåga att följa bestämmelserna i ellagstiftningen.

Syftet med båda formerna av särskild förvaltning är att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning, dvs. att de missförhållanden som har föranlett särskild förvaltning ska undanröjas. Detta syfte uppnås i praktiken genom att anläggningen rustas upp till den standard som krävs för en väl fungerande nätverksamhet eller att verksamheten bringas i överensstämmelse med gällande regelverk.

När detta syfte har uppnåtts ska den särskilda förvaltningen upphöra och nätföretaget återfå behörigheten att förvalta anläggningen.

De problem som har visat sig vid den praktiska tillämpningen av lagen är uteslutande förknippade med den andra formen av särskild förvaltning, dvs. tvångsförvaltning. Den första formen av särskild förvaltning, förvaltningsföreläggande, berörs därför inte i denna lagrådsremiss.

Vad gäller tvångsförvaltning bör följande bestämmelser uppmärksammas.

Ett beslut om tvångsförvaltning får meddelas om ett förvaltningsföreläggande sannolikt inte är tillräckligt för att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning. Under den tid som tvångsförvaltningen pågår ska förvaltaren anses som innehavare av den nätkoncession med vars stöd anläggningen används.

Verksamheten under tvångsförvaltningen ska primärt finansieras med de löpande intäkterna från verksamheten. Detta gäller såväl den sedvanliga verksamheten som de åtgärder som krävs för att undanröja de aktuella missförhållandena. Därutöver finns vissa möjligheter för förvaltaren att ta upp lån för verksamheten och att få medel från nätföretaget och, i förekommande fall, anläggningens ägare.

Förvaltaren har rätt till arvode för sitt uppdrag. Arvodet fastställs av länsrätten och ska anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

Nätmyndigheten enligt ellagen, som för närvarande är Energi marknadsinspektionen, utövar tillsyn över förvaltarens verksamhet.

Om en tillfredsställande förvaltning av anläggningen sannolikt inte kan åstadkommas genom tvångsförvaltning eller om en tillfredsställande förvaltning sannolikt inte kommer att bestå efter det att tvångsför-

valtningen har upphört får staten, efter ansökan av nätmyndigheten, lösa anläggningen från ägaren. Prop. 2007/08:127

I det följande lägger regeringen fram ett antal förslag till ändringar i lagen för att söka undanröja de problem som har uppmärksamats vid den praktiska tillämpningen av lagen.

5 Förvaltarens skyldigheter m.m.

Regeringens förslag: En förvaltare ska vara skyldig att kontinuerligt pröva huruvida förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning föreligger.

Fristen inom vilken en förvaltare till länsrätten ska ge in en plan med de åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning sänks från högst sex månader till högst tre månader.

Utgångspunkt för fristen ska vara länsrättens beslut att förordna förvaltare.

Det införs en möjlighet för länsrätten att, om det finns synnerliga skäl, förlänga tidsfristen.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Södermanlands län* anser att tidsfristen för förvaltare att inkomma med plan bör börja löpa från dagen för förordnandet som särskild förvaltare, dels att länsrätten om det föreligger synnerliga skäl bör kunna förlänga tiden. *Affärsverket svenska kraftnät* ställer sig positiv till förslaget om införandet av en bestämmelsen. Det finns anledning att betona förvaltarens ansvar att verka för att tvångsförvaltningen avbryts om det saknas möjligheter att uppnå en tillfredsställande förvaltning. I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag:

Kontinuerlig prövning av förutsättningarna för en tillfredsställande förvaltning

Som har nämnts i avsnitt 4 är syftet med en tvångsförvaltning att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning av anläggningen, dvs. att undanröja de missförhållanden som har föranlett tvångsförvaltningen, varefter nätföretaget återfår sin behörighet att förvalta anläggningen.

Om situationen är sådan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen sannolikt inte kan åstadkommas genom tvångsförvaltningen eller om en tillfredsställande förvaltning sannolikt inte kommer att bestå efter det att tvångsförvaltningen har upphört får staten, som också framhållits i avsnitt 4, lösa anläggningen från ägaren.

Om en anläggning har ställts under tvångsförvaltning är missförhållandena i allmänhet så allvarliga att de elanvändare som är anslutna till anläggningen sedan lång tid tillbaka är drabbade av allvarliga

problem. Det är naturligtvis angeläget att dessa missförhållanden kan avhjälpas så snart som möjligt. Om det då är sannolikt att en tillfredsställande förvaltning inte kan åstadkommas eller att en sådan inte kan förväntas bestå efter tvångsförvaltningens upphörande är det därför angeläget att detta förhållande klarläggs så snabbt som möjligt så att processen med inlösen av anläggningen kan påbörjas.

För att uppnå detta bör det därför införas en skyldighet för förvaltaren att kontinuerligt pröva huruvida förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning alltjämt föreligger. Om förvaltaren vid denna prövning kommer fram till att dessa förutsättningar inte längre föreligger bör förvaltaren snarast anmäla detta till nätmyndigheten så att förfarandet med inlösen av anläggningen kan påbörjas.

Förvaltarens ingivande av en plan för tvångsförvaltningen

Sedan länsrätten förordnat om tvångsförvaltning och i samband med det förordnat en särskild förvaltare skall denne så snart som möjligt och senast inom sex månader från länsrättens beslut ge in en plan till länsrätten. I planen ska förvaltaren ange vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett att anläggningen har ställts under tvångsförvaltning. Förvaltaren ska också ange hur dessa åtgärder ska genomföras och också ange den tid som enligt förvaltarens bedömning behövs för att genomföra åtgärderna. I planen ska också förvaltaren ange hur åtgärderna ska finansieras.

På grundval av förvaltarens plan ska länsrätten därefter bestämma hur lång tid tvångsförvaltningen ska pågå.

Det har nu visat sig att den gällande tidsfristen om sex månader är väl lång. En plan med syfte att åtgärda handläggnings- och administrativa brister kan upprättas inom någon månad medan en plan med syfte att avhjälpa tekniska brister, dvs. upprustning av anläggningen, kan upprättas inom tre månader. Därför bör tidsfristen för att ge in planen till länsrätten sänkas från högst sex till högst tre månader.

Det finns ytterligare ett skäl till att minska tidsfristen enligt följande. Det är först då förvaltaren börjar utarbeta sin plan som han på allvar tränger in i förhållandena i det aktuella fallet. Det är därmed också först då som bilden klarnar huruvida en tillfredsställande förvaltning går att åstadkomma. Som redan har framhållits ovan är det angeläget att denna fråga klarläggs så snart som möjligt så att ett eventuellt ärende om inlösen av anläggningen kan påbörjas så snart som möjligt.

Det kan dock inte uteslutas att det någon gång krävs längre tid än tre månader för att ge in planen. Därför bör det införas en möjlighet för länsrätten att, om det finns synnerliga skäl, förlänga tidsfristen.

Tidsfristen för ingivande av planen räknas från det att länsrättens beslut om tvångsförvaltning meddelades. I detta beslut förordnas också förvaltaren. Det finns dock möjlighet att byta förvaltare under pågående tvångsförvaltning. Om så sker är den nye förvaltaren inte förordnad i samma beslut som länsrättens beslut om tvångsförvaltning. Den nye förvaltaren blir enligt lagen skyldig att, liksom den gamle förvaltaren, inge en plan för tvångsförvaltningen. Fristen för detta måste då räknas från länsrättens beslut om förordnande av förvaltaren.

6 Kostnader under förvaltningen

6.1 Tillskjutande av medel till förvaltningen

Regeringens förslag: Om det behövs medel för en åtgärd under tvångsförvaltningen som inte kan skjutas upp utan risk för att någon lider allvarlig skada eller nackdel, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta nödvändiga medel till förvaltningen.

Nätmyndighetens beslut ska inte få överklagas.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Hovrätten för Övre Norrland, Statens fastighetsverk, Jordbruksverket och Affärsverket svenska kraftnät* anser att det är bra att införa en möjlighet för förvaltaren att genom nätmyndigheten få medel till brådskade åtgärder under tvångsförvaltningen. Detta mot bakgrund av den viktiga samhällsfunktion som nätverksamhet har – det är närmast en självklarhet att det skall finnas medel tillgängliga för att förhindra allvarlig skada eller nackdel för de som är beroende av eller på annat sätt berörs av nätverksamheten. I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Sedan en anläggning har ställts under tvångsförvaltning har förvaltaren två uppgifter, nämligen dels att förvalta och driva anläggningen på sedvanligt sätt, dels att undanröja de missförhållanden som har föranlett tvångsförvaltningen. Liksom vid sedvanlig drift av en anläggning är huvudprincipen att kostnaderna för driften ska bestridas med intäkterna från verksamheten. Vid tvångsförvaltning gäller denna princip också kostnaderna för de åtgärder som krävs för att undanröja de aktuella missförhållandena.

Missförhållanden som kan föranleda att anläggningen ställs under tvångsförvaltning kan grovt indelas i två typer. Den ena typen är att nätföretaget inte följer de bestämmelser som gäller för nätverksamhet. Normalt torde kostnaderna för att åtgärda sådana missförhållanden inte vara överdrivet stora. Den andra typen av missförhållanden är eftersatt underhåll av ledningsnätet. I dessa fall kan kostnaderna för att undanröja missförhållandena uppgå till betydande belopp. Det kan då uppstå svårigheter att finansiera dessa åtgärder med enbart de löpande intäkterna från verksamheten.

Oavsett vad som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning kan naturligtvis nätföretaget också vara så misskött att de löpande intäkterna inte räcker till för att finansiera verksamheten vid anläggningen.

Redan i dag finns det regler som gör det möjligt för förvaltaren att få ytterligare medel, utöver de löpande intäkterna, till förvaltningen.

Den första regeln rör förvaltarens rätt att ta upp lån. Förvaltaren har rätt att ta upp sådana lån som behövs för den löpande verksamheten. En förutsättning för detta är dock att lånen kan finansieras med de löpande

intäkterna under hela förvaltningstiden. Om denna förutsättning inte är uppfylld kan förvaltaren ändå ta upp lån, men då krävs det att han har fått nätmyndighetens tillstånd till det. Efter tillstånd från nätmyndigheten får förvaltaren också ta upp andra typer av lån än sådana som behövs för den löpande förvaltningen. I praktiken handlar det främst om lån som behövs för att rusta upp en nedgången anläggning.

I de nämnda fallen ska nätmyndigheten meddela tillstånd om lånet är till gagn för den framtida verksamheten vid anläggningen och inte står i missförhållande till de ekonomiska förutsättningarna för denna verksamhet.

Den andra regeln innebär att nätmyndigheten får, om förvaltaren inte kan få tillräckliga medel till förvaltningen genom löpande intäkter och lån, förelägga nätföretaget att ställa ytterligare medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande.

Det finns fall där ägaren till en anläggning har arrenderat ut driften av anläggningen. I sådana fall är det den som svarar för driften av anläggningen som innehar nätkoncessionen för anläggningen.

I nu nämnda fall får ett förläggande att ställa ytterligare medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande även riktas mot anläggningens ägare.

Det har nu visat sig att det i vissa situationer föreligger ett behov av att snabbt avhjälpa akuta och svåra brister vid anläggningen. De möjligheter att få fram ytterligare medel till förvaltningen som nyss beskrivits kräver alltid en viss tidsutdräkt. Därför bör det införas en möjlighet för förvaltaren att i nu beskrivna situationer snabbt få fram medel till sådana förvaltningsåtgärder. Regeringen föreslår därför att nätmyndigheten, i sådana situationer och efter ansökan från förvaltaren, ska tillskjuta nödvändiga medel för dessa åtgärder till förvaltningen.

Nätmyndighetens beslut att tillskjuta medel till förvaltningen är inte av det slag att det bör kunna överklagas.

6.2 Tillskjutande av medel till förvaltarens arvode

Regeringens förslag: I den omfattning som förvaltarens arvode inte utan väsentlig tidsutdräkt kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta medlen till förvaltningen.

Nätmyndighetens beslut ska inte få överklagas.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Hovrätten för Övre Norrland, Jordbruksverket* och *Affärsverket svenska kraftnät* anser att det är angeläget att säkra arvode till en förvaltare och därmed undanröja problem med att kunna anlita förvaltare. I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande bestämmelser ska arvodet anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av

tvångsförvaltningen. Det innebär att arvodet ska utgå ur intäkterna i verksamheten. Prop. 2007/08:127

Förvaltaren har rätt att ta upp sådana lån som behövs för den löpande verksamheten. En förutsättning för detta är dock att lånen kan finansieras med de löpande intäkterna under förvaltningstiden. I förarbetena till regeringens proposition Särskild förvaltning av elnät (prop. 2003/04:135) uttalades att arvodet måste anses som en kostnad i den löpande verksamheten. Detta innebär att förvaltaren, under angivna förutsättningar, har rätt att ta upp lån för att täcka kostnaderna för sitt arvode.

Enligt en annan bestämmelse får nätmyndigheten, om förvaltaren inte kan få tillräckliga medel till den löpande förvaltningen genom löpande intäkter och lån, förelägga nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen att ställa ytterligare medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande. Denna bestämmelse omfattar alltså även kostnaderna för förvaltarens arvode.

En viktig förutsättning för att någon ska åta sig och fullfölja uppdraget som förvaltare är att denne har starka garantier för att han verkligen kommer att få ut sitt arvode. Det måste också finnas starka garantier för att förvaltaren får ut sitt arvode utan onödig tidsutdräkt. Erfarenheterna har nu visat att nämnda garantier måste stärkas ytterligare.

Därför föreslår regeringen att nätmyndigheten under vissa förutsättningar ska tillskjuta nödvändiga medel för förvaltarens arvode till förvaltningen. Detta ska ske om förvaltaren inte, utan väsentlig tidsutdräkt, kan få ut sitt arvode från medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen. Skälet till förslaget är främst att det inte är rimligt att förvaltaren ska behöva vänta på att få ut sitt arvode och det kan dessutom orsaka förvaltaren likviditetsproblem. Bestämmelsen bör dock inte tolkas så att minsta lilla tidsutdräkt ska sätta bestämmelsen i kraft men vad som är en orimlig tidsutdräkt får bedömas från fall till fall.

Utbetalning från nätmyndigheten föreslås bara ske på ansökan av förvaltaren, som därmed själv har en möjlighet att markera när tidsutdräkten börjar bli orimlig.

Nätmyndighetens beslut att tillskjuta medel till förvaltningen är inte av det slag att det bör kunna överklagas.

6.3 Återbetalning av tillskjutna medel

Regeringens förslag: Tillskjutna medel ska återbetalas till nätmyndigheten med ränta så snart det är möjligt utan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen äventyras.

Nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen får åläggas att bidra till återbetalning av medel som tillskjutits av nätmyndigheten.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* påpekar att det inte i rapportens lagtext anges att ett beslut krävs om skyldigheten att återbeta förskotterat arvode, trots att hänvisning till sådant beslut görs i

kommentarerna. Det kan ifrågasättas om det finns skäl att även beträffande nätföretagets och ägarens återbetalningsskyldighet i de föreslagna paragraferna införa en bestämmelse om att nätmyndigheten på ansökan av förvaltaren ska besluta i frågan. *Ekonomistyrningsverket* anser att hänvisningen till 6 § räntelagen vid förskotterat belopp bör övervägas, eftersom det inte anges något motiv i rapporten för tillämpningen av lagen. I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitten 6.1 och 6.2 har regeringen föreslagit att nätmyndigheten ska kunna tillskjuta medel till förvaltningen. Det ska avse medel som behövs för akuta upprustningsåtgärder eller för förvaltarens arvode. I båda fallen avser de tillskjutna medlen kostnader i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen. De tillskjutna medlen bör därför återbetalas så snart som möjligt.

Ett villkor för att återbetalning ska få ske är dock att återbetalningen inte får äventyra en tillfredsställande förvaltning av anläggningen. Med detta menas att såväl den löpande förvaltningen som de åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett tvångsförvaltningen inte får äventyras av en återbetalning.

Om de tillskjutna medlen avser kostnader för att avhjälpa akuta brister vid anläggningen kan detta bero på att förvaltaren inte kunde få fram medel tillräckligt snabbt. I sådana fall bör det i många fall inte vara alltför svårt att inom rimlig tid återbetala de tillskjutna medlen.

Om de tillskjutna medlen däremot avser kostnader för förvaltarens arvode kan detta bero på såväl tillfälliga likvidetsproblem som mera djupgående finansiella problem.

På de tillskjutna medlen bör ränta betalas från utbetalningsdagen tills betalning sker. I det sammanhanget har Ekonomistyrningsverket (ESV) anfört att hänvisningen till 6 § räntelagen vid tillskjutet belopp bör övervägas, eftersom det inte anges något motiv i rapporten för tillämpningen av lagen. ESV har därvid hänvisat till 6 § förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar. Enligt den bestämmelsen utgår ränta med ett lägre belopp än enligt motsvarande bestämmelse i räntelagen.

Av 4 § förordningen framgår att förordningen ska tillämpas då en myndighet säljer varor eller tjänster. Av förordningen får också anses framgå att den ska tillämpas vid sedvanlig försäljning av varor och tjänster, dvs. där myndigheten har möjlighet att bedöma en kontrahents betalningsförmåga och därmed i tveksamma fall avstå från att ingå avtal med den tilltänkta kontrahenten. Den situationen är dock inte för handen i nu aktuella fall. Nätmyndigheten kan nämligen bli mer eller mindre tvungen att tillskjuta medel till en verksamhet med betydande ekonomiska problem. Risken är också betydande att nätmyndigheten inte får tillbaka de tillskjutna medlen. Det är därför, enligt regeringens uppfattning, rimligt att ränta utgår enligt bestämmelserna i räntelagen.

Om de tillskjutna medlen inte kan betalas tillbaka inom rimlig tid utan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen äventyras torde detta vara ett tecken på att det inte är möjligt att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning. Förvaltaren bör då anmäla detta förhållande till nätmyndigheten så att förfarandet med inlösen av anläggningen kan påbörjas.

I rapporten föreslås att nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren av anläggningen ska vara solidariskt ansvariga för att återbetalning sker. Regeringen är dock inte beredd att lägga fram ett förslag med den innebörden av följande skäl.

Redan enligt nuvarande bestämmelser kan nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren av anläggningen bli skyldiga att tillskjuta medel till förvaltningen. Så kan bli fallet om förvaltaren inte kan få tillräckliga medel till förvaltningen genom löpande intäkter och lån. I den situationen får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, ålägga nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren av anläggningen att ställa ytterligare medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande. Nätmyndighetens beslut ska grundas på vad som är skäligt med hänsyn till behovet av ytterligare medel och nätföretagets och ägarens ekonomiska förhållanden. En avvägning ska alltså göras mellan de nämnda faktorerna.

Hur denna avvägning bör gå till utvecklades av regeringen i propositionen Särskild förvaltning av elnät (prop. 2003/04:135) s. 66f. Där framgår att nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren av anläggningen i vissa situationer inte bör åläggas att ställa ytterligare medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande.

Samma synsätt som det nu redovisade bör, enligt regeringens uppfattning, tillämpas också då frågan prövas om skyldighet för nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren av anläggningen att bidra till återbetalning av medel som tillskjutits av nätmyndigheten.

Om nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren av anläggningen enligt nuvarande regler ålagts att ställa ytterligare medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande finns regler om hur denna skyldighet ska regleras om nätkoncessionen eller äganderätten övergår till någon annan.

Dessa regler bör gälla också då frågan är om skyldighet att bidra till återbetalning av medel som tillskjutits av nätmyndigheten.

7 Fastställande av förvaltarens arvode

Regeringens förslag: Länsrätten ska fastställa förvaltarens arvode för varje räkenskapsår. Om det finns särskilda skäl får arvodet fastställas för kortare tid. Förvaltarens arvode ska vara skäligt.

Rapportens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande ordning fastställs arvodet till förvaltaren av länsrätten. Detta sker när länsrätten beslutar hur länge förvaltningen ska pågå, vilket sker sedan förvaltaren har gett in den plan för förvaltningen som har beskrivits i avsnitt 5.

Skälet för denna ordning är följande. I den nämnda planen ska förvaltaren lämna uppgifter om de åtgärder som behöver vidtas under tvångsförvaltningen. Det är först då dessa uppgifter finns tillgängliga

som man kan bilda sig en mer exakt uppfattning om förvaltarens kommande verksamhet.

Länsrättens beslut om fastställande av förvaltarens arvode ska avse hela den tid under vilken tvångsförvaltningen ska pågå. Beslutet ska utformas så att arvodet bestäms till ett visst belopp per kalenderår.

Storleken på arvodet bestäms alltså utifrån omfattningen av den planerade verksamheten under tvångsförvaltningen.

Denna modell för att fastställa arvodet har nu visat sig mindre lyckad. De åtgärder som verkligen genomförs under tvångsförvaltningen har visat sig avvika inte bara obetydligt från de åtgärder som angavs i planen. Svårigheten att i planen någorlunda exakt ange vilka åtgärder som kommer att bli nödvändiga accentueras också av att tvångsförvaltningen i allmänhet ska pågå under avsevärd tid, nämligen upp till fem år och ibland, efter förlängning av tiden, ännu längre.

För att undanröja dessa problem bör man nu övergå till en modell där arvodet fastställs i efterhand utifrån de åtgärder som förvaltaren faktiskt har vidtagit.

Förvaltaren är skyldig att till nätmyndigheten lämna en skriftlig redovisning av sin förvaltning för varje räkenskapsår. En lämplig ordning är att förvaltarens arvode fastställs på grundval av denna redovisning och att beslutet om arvode därför meddelas sedan denna redovisning getts in till nätmyndigheten. Arvodet kommer därmed i fortsättningen att avse ett räkenskapsår i stället för ett kalenderår. Liksom i dag bör arvodet fastställas av länsrätten.

I vissa fall kan det vara mindre tillfredsställande att arvode utgår först sedan förvaltaren har arbetat med sitt uppdrag under så lång tid som ett år. Detta kan särskilt vara fallet om förvaltaren är ett mindre företag som i väsentlig mån är beroende av de intäkter som förvaltarskapet ger. Det bör därför finnas möjlighet att, om det finns särskilda skäl, fastställa arvodet med kortare tidsintervall än ett år. Kortare tidsintervall än ett kvartal bör dock inte förekomma.

I dagens reglering saknas uttryckliga bestämmelser om arvodets storlek. Som nämnts ovan fastställs i dag arvodet på grundval av den plan som förvaltaren ska ge in sedan anläggningen ställts under tvångsförvaltning och förvaltaren förordnats. I planen redovisas de åtgärder som förvaltaren avser att vidta för att uppnå en tillfredsställande förvaltning. Därav följer att arvodet bestäms endast utifrån det kommande arbetets omfattning.

Arbetets omfattning är dock ensamt ett alltför trubbigt kriterium för att fastställa ett skäligt arvode. Då arvodets storlek bestäms bör därför ytterligare relevanta kriterier ligga till grund för bedömningen, främst det sätt på vilket förvaltarskapet har utförts, dvs. kvaliteten på förvaltarens arbete. Därmed införs även ett krav på kvalitetsbedömning utöver den kvantitetsbedömning som görs i dag. När kvaliteten på förvaltarens arbete bedöms bör bl.a. beaktas komplexiteten av de uppgifter som förvaltaren haft att utföra och den tid som förvaltaren har lagt ner på arbetet.

I avsnitt 6.2 har regeringen föreslagit att nätmyndigheten, under vissa förutsättningar, ska tillskjuta medel till förvaltarens arvode. Detta skärper kraven på en mera noggrann bedömning av förvaltarens arvode.

8.1 Omedelbart gällande beslut

Regeringens förslag: Nätmyndighetens beslut i fråga om nätföretagets skyldighet att ställa kontorslokaler och andra utrymmen till förvaltarens förfogande, att lämna förvaltaren de upplysningar om anläggningen som behövs för en tillfredsställande förvaltning samt att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen ska, efter förordnande av nätmyndigheten, gälla omedelbart.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kronofogdemyndigheten* tillstyrker att nätmyndigheten ska kunna fatta interimistiska beslut som kan verkställas omedelbart. *Sveriges advokatsamfund* anser att ett omedelbart gällande beslut bara ska få meddelas under förutsättning av att beaktansvärda skäl för en enskild eller ett samhälleligt intresse föreligger. Beslut med omedelbar verkan skulle då endast kunna fattas då ”fara är i dröjsmål”. En begränsning till särskilda fall måste göras med hänsyn till ingreppet. I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: När en elektrisk anläggning har ställts under tvångsförvaltning ska nätföretaget ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som krävs för förvaltningen till förvaltarens förfogande. Nätföretaget blir också skyldigt att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål som är av betydelse för förvaltningen. Slutligen är nätföretaget skyldigt att lämna förvaltaren de upplysningar om anläggningen som behövs för att förvaltaren ska kunna bedriva en tillfredsställande förvaltning. Eftersom nätföretaget i nästan samtliga fall är en juridisk person åvilar dessa skyldigheter i praktiken nätföretagets ställföreträdare.

Att nätföretaget fullgör dessa skyldigheter är en förutsättning för att förvaltaren ska kunna överta förvaltningen av anläggningen från nätföretaget.

Om det uppstår tvist mellan nätföretaget och förvaltaren angående innebörden eller omfattningen av nätföretagets skyldigheter prövas tvisten av nätmyndigheten, vars beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätt krävs prövningstillstånd.

Om det uppstår mer omfattande tvister om nätföretagets skyldigheter och dessa tvister prövas av nätmyndigheten, vars beslut sedan överklagas kan det dröja en avsevärd tid innan förvaltaren får tillgång till behövliga lokaler och handlingar. Detta medför att förvaltaren i praktiken inte kan överta förvaltningen förrän beslut i dessa tvister vunnit laga kraft.

När ett beslut om tvångsförvaltning har meddelats torde situationen vid den berörda anläggningen i de flesta fall vara sådan att det är angeläget att tvångsförvaltningen påbörjas så snabbt som möjligt. I sådana fall bör det därför införas en möjlighet för nätmyndigheten att förordna att dess beslut ska gälla omedelbart, dvs. utan hinder av det inte vunnit laga kraft.

Av rättssäkerhetsskäl bör det inte införas en generell bestämmelse att nätmyndighetens beslut i dessa ärenden ska gälla omedelbart. Ett förordnande om att beslutet ska gälla omedelbart bör ges endast i de fall då nätmyndigheten anser att samhällets och elanvändarnas intresse av en snarast fungerande nätverksamhet väger tyngre än nätföretagets krav på att inte behöva fullgöra en skyldighet förrän ett beslut om detta har vunnit laga kraft.

Om nätmyndigheten förordnar att dess beslut ska gälla omedelbart och beslutet överklagas kan länsrätten förordna om inhibition, dvs. att nätmyndighetens beslut, trots förordnandet, inte får verkställas.

8.2 Verkställbara beslut

Regeringens förslag: Följande beslut av nätmyndigheten ska kunna verkställas:

1. nätföretagets skyldighet att ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som behövs för förvaltningen till förvaltarens förfogande,
2. nätföretagets skyldighet att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen,
3. förelägganden om tredje mans skyldighet att ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som behövs för förvaltningen till förvaltarens förfogande, samt
4. förelägganden om tredje mans skyldighet att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Hovrätten för Övre Norrland* påpekar att verkställighetsreglerna endast bör avse företeelser som verkligen kan tvingas fram av Kronofogdemyndigheten. *Kronofogdemyndigheten* tillstyrker att en förvaltare ska kunna få handräckning hos Kronofogdemyndigheten efter beslut av nätmyndigheten för att få tillgång till handlingar och lokaler m.m. I bestämmelserna om handräckning måste dock klart anges vilka åtgärder som får genomföras och vilka befogenheter att använda tvång som Kronofogdemyndigheten ska ha. Det bör tydliggöras vad som ska gälla ifråga om skyldigheten att underrätta den som handräckningen riktar sig mot innan förrättningen genomförs. Vad gäller utformningen av bestämmelserna om verkställigheten anser Kronofogdemyndigheten att reglerna i utsökningsbalken (16 kap. 11–12 a §§) ska gälla också när handräckning lämnas enligt denna lag. Det bör dock inte införas en regel om att Kronofogdemyndigheten inte ska underrätta svaranden innan verkställighet sker. *Sveriges advokatsamfund* instämmer med rapportens förslag om att utgivande av handlingar, tillgång till lokaler m.m. bör göras verkställbara i direkt anslutning till att beslutet avkunnas. I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: I föregående avsnitt har regeringen föreslagit att nätmyndighetens beslut i vissa tvister om nätföretagets skyldigheter ska gälla omedelbart om nätmyndigheten så förordnar. Skälet är att det i många fall brådskar med att påbörja tvångsför-

valtningen. En annan typ av hinder mot att påbörja tvångsförvaltningen kan dock uppstå. Om nätmyndigheten i ett beslut har bestämt att nätföretaget ska ställa sina kontorslokaler och för verksamheten relevanta handlingar till förvaltarens förfogande men nätföretaget vägrar att följa nätmyndighetens beslut måste förvaltaren utverka en dom från en domstol för att beslutet ska kunna verkställas av Kronofogdemyndigheten.

För att göra det möjligt att i en situation som nu nämnts påbörja tvångsförvaltningen snabbare föreslår regeringen att det i lagen införs en bestämmelse att ett beslut av nätmyndigheten i ärenden av denna typ får verkställas. En sådan bestämmelse medför att nätmyndighetens beslut kan ligga till grund för verkställighet genom Kronofogdemyndighetens försorg.

I avsnitt 8.3 föreslår regeringen att tredje man under vissa förutsättningar ska kunna föreläggas av nätmyndigheten att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen.

I avsnitt 9.1 föreslår regeringen att tredje man under vissa förutsättningar ska kunna föreläggas av nätmyndigheten att ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som krävs för förvaltningen till förvaltarens förfogande.

Även sådana beslut bör, av samma skäl, kunna verkställas.

8.3 Förelägganden mot tredje man

Regeringens förslag: Länsrätten ska, på ansökan av förvaltaren, kalla den som har kännedom om upplysningar som nätföretaget är skyldigt att lämna förvaltaren att inför rätten under ed lämna dessa upplysningar. Detta ska dock bara gälla om det är sannolikt att bara denne och inte ställföreträdarna för nätföretaget har kännedom om dessa upplysningar.

Nätmyndigheten ska, på ansökan av förvaltaren, kunna förelägga den som innehar en sådan handling eller ett sådant föremål som nätföretaget är skyldigt att tillhandahålla förvaltaren, att tillhandahålla förvaltaren handlingen eller föremålet.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Hovrätten för Övre Norrland* anser ej att möjligheten med tredjemansföreläggande bör utnyttjas om det inte föreligger starka skäl för det. Vad som anförs i rapporten har enligt hovrätten inte den tyngd som krävs för att ett så påtagligt ingrepp i den personliga integriteten ska kunna tillåtas. Hovrätten anser inte heller att det är visat att den nuvarande ordningen är så otillräcklig att drastiska åtgärder är motiverade. *Kammarrätten i Stockholm* anser att man bör överväga om vissa handlingar eller uppgifter skall undantas i enlighet med vad som gäller enligt 3 kap. 13 § taxeringslagen och ifrågasätter om tanken även är att ett tredjemansföreläggande skall kunna förenas med vite. *Länsrätten i Södermanlands län* menar att erfarenheter från tillämpningen av lagen visar att möjligheten till tredjemansföreläggande bör införas. Förslaget kan dock uppfattas som kontroversiellt utifrån rättssäkerhetsaspekter. Länsrätten menar vidare att det är oklart vad förslaget innebär i

praktiken gällande exempelvis vilka tvångsmedel som kan tillgripas. *Statens fastighetsverk* anser att de uppgifter som tvångsförvaltaren och nätmyndigheten kan få tillgång till genom förelägganden som berör kommunikationssystem, försvarsanläggningar samt andra samhällsviktiga och känsliga anläggningar bör sekretessbeläggas, samt att förvaltaren och dennes organisation blir säkerhetsklassad minst enligt klass två. *Kronofogdemyndigheten* anser att det bör övervägas om reglerna om handräckning ska utformas annorlunda i de fall ett föreläggande riktar sig mot tredje man. Det finns vidare anledning att överväga ett system med förhandsgodkännande av domstol. *Affärsverket svenska kraftnät* anser att det är nödvändigt med vissa tvångsåtgärder som riktar sig mot enskild för att kunna genomföra en effektiv tvångsförvaltning. Fördelen med tvångsåtgärder måste dock ställas mot det ingrepp i den personliga integriteten som sådana åtgärder medför. I förevarande avseende anser Svenska Kraftnät att de föreslagna ändringarna i denna del inte medför ett sådant ingrepp som inte kan försvaras med hänsyn till den samhällsviktiga funktion som en tvångsförvaltning av en elektrisk anläggning innebär. Branschorganisationen *Svensk Energi* anser att förslaget om tredjemansföreläggande är för långtgående. Enligt rapportens förslag finns inte någon begränsning i personkretsen, vilket torde kunna leda till att en alltför vid personkrets skulle kunna bli föremål för ett föreläggande. Inte heller anges vad som avses med "särskilda skäl". I övrigt har remissinstanserna lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Som har nämnts tidigare är nätföretaget bl.a. skyldigt att lämna förvaltaren de upplysningar om anläggningen som behövs för en tillfredsställande förvaltning och att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen. Om det uppstår tvist mellan nätföretaget och förvaltaren om omfattningen av dessa skyldigheter prövas tvisten av nätmyndigheten.

I de två föregående avsnitten har regeringen lagt fram förslag som syftar till att nätmyndighetens beslut i en sådan tvist ska kunna verkställas snabbare och därigenom göra det möjligt att påbörja en tvångsförvaltning så snart som möjligt. I det sammanhanget bör ytterligare ett problem uppmärksammas.

Det kan mycket väl tänkas att ett nätföretag har uppdragit åt någon annan att hantera uppgifter som är förknippade med nätverksamheten. Framst torde det då röra sig om olika administrativa uppgifter.

Det kan då inte uteslutas att det finns uppgifter som endast företrädare för uppdragstagaren känner till. Som nyss nämnts är nätföretaget skyldigt att lämna förvaltaren de upplysningar om anläggningen som behövs för en tillfredsställande förvaltning. Som ett led i detta kan ställföreträdarna för nätföretaget, på ansökan av förvaltaren, kallas att inför länsrätten under ed lämna dessa upplysningar. Denna möjlighet kan användas om nätföretaget över huvud taget vägrar att lämna dessa upplysningar eller om förvaltaren vill ha lämnade uppgifter bekräftade under straffansvar.

Den möjligheten bör nu utvidgas till att omfatta också den som har kännedom om sådana upplysningar i stället för ställföreträdarna för nätföretaget. Möjligheten bör dock bara kunna utnyttjas när det är sannolikt att bara uppdragstagaren har kännedom om dessa upplysningar och inte ställföreträdarna för nätföretaget.

Om ett sådant uppdrag har lämnats är det också sannolikt att uppdragstagaren förvarar handlingar och föremål som är relevanta för dessa uppgifter. Inför en förestående tvångsförvaltning kan det heller inte utslutas att så sker i illojalt syfte.

Om anläggningen ställs under tvångsförvaltning är nätföretaget, som nyss nämnts, skyldigt att tillhandahålla förvaltaren alla handlingar och föremål som är av betydelse för förvaltningen. Denna skyldighet gäller oavsett vem som förvarar handlingarna och föremålen. Om handlingarna eller föremålen förvaras av någon annan än nätföretaget finns dock ingen offentligrättslig skyldighet för vederbörande att tillhandahålla förvaltaren handlingarna eller föremålen.

För att råda bot på detta problem bör det därför införas en möjlighet för nätmyndigheten att i sådana situationer förelägga den som innehar handlingen eller föremålet att ställa dem till förvaltarens förfogande.

Liksom i annan lagstiftning av denna karaktär bör en proportionalitetsprincip tillämpas vid prövningen av ansökningar om förelägganden.

Som har föreslagits under avsnitt 8.2 bör nätmyndighetens föreläggande kunna verkställas.

Det har riktats invändningar mot rapportens förslag att detta skulle kunna vara integritetskränkande för tredje man. Utifrån regeringens förslag gör regeringen följande bedömning i den frågan.

Det måste först konstateras att regeringens förslag skiljer sig från rapportens förslag i ett väsentligt avseende. Tredje man kan bara åläggas att lämna ut handlingar som nätföretaget är skyldigt att lämna ut. Nätföretagets skyldighet är i praktiken en skyldighet för nätföretagets dittillsvarande ställföreträdare att lämna över handlingar till företagets nye ställföreträdare, förvaltaren. De handlingar det rör sig om i praktiken är de handlingar som berör företagets drift- och affärsförhållanden. Tredje mans offentligrättsliga skyldighet enligt regeringens förslag innebär en skyldighet att lämna över sådana handlingar till den nye ställföreträdaren för nätföretaget, förvaltaren. Därmed kan regeringens förslag aldrig innebära att tredje man tvingas lämna ut uppgifter om egna förhållanden.

Det finns knappast något berättigat intresse för tredje man att undanhålla den typen av uppgifter från nätföretaget genom dess nye ställföreträdare, förvaltaren.

Om nätföretaget uppdrar åt någon annan att sköta viss del av dess uppgifter sker detta genom någon form av avtal. Ett sådant avtal torde alltid vara utformat på så sätt att nätföretaget har rätt att återfå handlingarna. Detta kan ju bli nödvändigt om nätföretaget vill lämna uppdraget till någon annan eller själv överta uppgifterna i fortsättningen.

Uppdragstagaren kan alltså inte anses ha något berättigat intresse att motsätta sig en begäran från nätföretaget att återfå handlingarna. Denna inställning gör sig lika starkt gällande oavsett om en sådan begäran kommer från nätföretagets sedvanliga ställföreträdare eller om den kommer från den som enligt ett domstolsbeslut är satt att förvalta anläggningen, dvs. nätföretagets nya ställföreträdare.

Ett seriöst nätföretag kan aldrig överlämna sina handlingar till tredje man på ett sådant sätt att nätföretaget avhänder sig rätten att få tillbaka dem. Ett sådant förfarande omöjliggör nämligen en fortsatt drift av anläggningen. Om ett nätföretag trots detta överlåter sina handlingar till

tredje man på ett sådant sätt att man avhänder sig handlingarna kan detta inte ske i något annat syfte än att försvåra eller omöjliggöra en förestående tvångsförvaltning.

Inte heller i en sådan situation har tredje man något berättigat intresse av att motsätta sig att nätföretaget återfår sina handlingar. Ett sådant illojalt förfarande ska över huvud taget inte skyddas av rättsordningen.

Kammarrätten i Stockholm anser att man bör överväga om vissa handlingar eller uppgifter skall undantas i enlighet med vad som gäller enligt 3 kap. 13 § taxeringslagen.

I detta lagrum hänvisas, såvitt nu är av intresse, till handlingar som inte får tas i beslag enligt 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

De handlingar som där nämns är sådana som kan innehålla uppgifter om vilka vissa angivna personer inte får höras som vittne. Först anges personer som har kännedom om uppgifter för vilka det enligt vissa angivna lagrum i sekretesslagen (1980:100) råder sekretess. De uppgifter som anges i dessa lagrum är dock sådana som aldrig förekommer i nätföretagets handlingar rörande dess drift- och affärsförhållanden.

Sedan anges ett antal kategorier av personer som inte får vittna om något som de anförtrotts eller annars erfarit i sin yrkesutövning. Den enda kategori som är relevant i detta sammanhang är advokater. Ett nätföretag och dess ställföreträdare kan naturligtvis anlita en advokat i olika ärenden, också sådana som rör nätföretagets drift- och affärsförhållanden. Som ett led i detta kan naturligtvis advokaten behöva ha tillgång till vissa handlingar. Detta sker då genom att klienten överlämnar kopior till advokaten. Däremot kan nätföretaget inte avhända sig handlingarna, eftersom driften vid företaget då omöjliggörs.

Endast i det osannolika fall att nätföretaget har överlämnat originalhandlingarna till advokaten utan att själv ha kopior på handlingarna kan det bli aktuellt att begära ut handlingarna från advokaten. Det kan i den situationen knappast resas några invändningar mot att advokaten, på begäran av sin klient, återlämnar klientens handlingar som denne behöver för att kunna driva sin verksamhet.

Regeringen anser därför att någon reglering liknande den i 3 kap. 13 § taxeringslagen inte behövs i detta sammanhang.

I rapportens förslag föreslås en särskild reglering för dödsbon och fysiska personer. Ett seriöst nätföretag torde knappast överlåta åt ett dödsbo att sköta några uppgifter som rör driften av ett elnät. Detsamma torde gälla gentemot enskilda personer, då enskilda personer knappast har de resurser som krävs för denna typ av verksamhet. Om ett nätföretag ändå har överlämnat denna typ av handlingar till ett dödsbo eller enskilda fysiska personer har regeringen svårt att se att detta har gjorts i annat syfte än att försvåra en förestående tvångsförvaltning.

Det resonemang som regeringen redovisat ovan äger samma giltighet mot dödsbon och fysiska personer. Det finns därför, enligt regeringens mening, inte någon anledning att särbehandla dessa personer.

Regeringen vill också betona att förslaget innebär att tredje man alltså kan överklaga nämndighetens föreläggande till länsrätten och därmed få frågan prövad i domstol.

Slutligen vill regeringen anföra att mot eventuella betänkligheter i integritetshänseende måste ställas såväl samhällets som elanvändarnas

9 Övriga frågor

9.1 Förelägganden mot tredje man beträffande kontorslokaler och andra utrymmen

Regeringens förslag: Nätmyndigheten ska, på ansökan av förvaltaren, kunna förelägga den som innehar sådana lokaler och utrymmen som nätföretaget är skyldigt att ställa till förvaltarens förfogande, att ställa lokalerna och utrymmena till förvaltarens förfogande.

Rapportens förslag: Regeringens förslag saknar motsvarighet i rapportens förslag.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kronofogdemyndigheten* och *Svensk Energi* har tillstyrkt förslaget. *Hovrätten för Övre Norrland*, *Länsrätten i Södermanlands län* och *Jordbruksverket* har lämnat förslaget utan erinran.

Kammarrätten i Stockholm har inte anfört något ytterligare utöver tidigare avgivet remissyttrande.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande bestämmelser är nätföretaget skyldigt att ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som krävs för förvaltningen till förvaltarens förfogande. Skyldigheten omfattar dock inte bostäder.

Om det uppstår tvist om nätföretagets skyldigheter i detta hänseende prövas tvisten av nätmyndigheten.

Som lagstiftningen nu är utformad är det nätföretaget som har denna skyldighet. I en situation då en elektrisk anläggning ställs under tvångsförvaltning är denna skyldighet kanske den viktigaste som nätföretaget har. Om förvaltaren inte får tillgång till de lokaler varifrån nätverksamheten drivs, såväl tekniskt som administrativt, blir det i praktiken omöjligt för förvaltaren att överta förvaltningen av anläggningen.

Om nätföretaget är ägare till de fastigheter där lokaler och utrymmen är belägna uppstår inga problem. Då är det nätföretaget som ensamt disponerar över lokalerna och utrymmena och någon annan kan rimligen inte rikta några invändningar mot att förvaltaren får tillträde till dessa.

Situationen kan dock vara den att nätföretaget inte äger utan hyr de lokaler och utrymmen där verksamheten bedrivs.

Om fastighetsägaren i en sådan situation motsätter sig att lokalerna ställs till förvaltarens förfogande måste det finnas en möjlighet för samhället att, trots detta, få till stånd en fungerande förvaltning av anläggningen. Därför bör det införas en möjlighet för nätmyndigheten, på samma sätt som föreslagits under avsnitt 8.3, att förelägga vederbörande att ställa lokaler och utrymmen till förvaltarens förfogande.

Liksom i annan lagstiftning av denna karaktär bör en proportionalitetsprincip tillämpas vid prövningen av ansökningar om förelägganden.

9.2 Handräckning i vissa fall

Regeringens förslag: Förvaltaren ska få begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att få tillgång till kontorslokaler, andra utrymmen, handlingar och andra föremål som behövs för förvaltningen.

Rapportens förslag: Regeringens förslag saknar motsvarighet i rapportens förslag.

Förslaget i utkastet till lagrådsremiss: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kronofogdemyndigheten* och *Svensk Energi* har tillstyrkt förslaget. *Hovrätten för Övre Norrland*, *Länsrätten i Södermanlands län* och *Jordbruksverket* har lämnat förslaget utan erinran.

Kammarrätten i Stockholm har inte anfört något ytterligare utöver tidigare avgivet remissyttrande.

Skälen för regeringens förslag: Om en elektrisk anläggning ställs under tvångsförvaltning enligt en dom av länsrätten medför det vissa skyldigheter för nätföretaget, nämligen att, enligt 8 §, ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som krävs för förvaltningen till förvaltarens förfogande och att, enligt 10 §, tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen.

Tvister om dessa skyldigheter för nätföretaget prövas av nätmyndigheten. Denna möjlighet för nätföretaget att få nämnda tvister prövade av nätmyndigheten bör dock inte hindra att förvaltaren i klara fall får tillgång till lokaler och handlingar utan onödig tidsutdräkt.

Det bör därför införas en möjlighet för förvaltaren att begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att få tillgång till lokaler och handlingar. Denna möjlighet bör dock bara kunna användas i klara fall, dvs. där det knappast råder något tvivel om att nätföretaget har nämnda skyldighet.

10 Konsekvensanalys

De nu föreslagna ändringarna i lagen syftar primärt till att göra själva genomförandet av tvångsförvaltningen mer effektiv. Några större konsekvenser för berörda aktörer kan de förslag som läggs inte sägas medföra vad gäller administrativ börda. Förslagen om årligt fastställande av arvode i efterskott och om möjlighet för nätmyndigheten att tillskjuta medel till arvodet torde endast marginellt påverka denna börda för domstolarna och för Energimarknadsinspektionen.

Såvitt avser eventuella med förslagen förenade kostnader får antas att förslagen till viss del innefattar en omfördelning mellan aktörer som enligt nu gällande bestämmelser bär kostnader. Detta torde t.ex. gälla skäligen arvode till förvaltaren, som i stället för att orättmätigt riskera att

belasta förvaltaren, i sista hand kan belasta staten. Förslagen om möjlighet för nätmyndigheten att tillskjuta medel till arvodet kan uppenbart leda till en likvid belastning på myndigheten. Huruvida denna belastning slutligen kommer att kvarstå efter tvångsförvaltningens avslut eller om en återbetalning kunnat ske är däremot svårare att bedöma.

Härvid bör beaktas de förslag som avser att förvaltaren kontinuerligt ska pröva om förvaltningen bör bestå och att förvaltaren ska inge åtgärdsplanen inom tre månader i stället för sex månader, eftersom det bör innebära ett tidigareläggande av förvaltarens första ställningstagande i vad mån inlösen i stället är motiverad. Mot denna bakgrund bör det inte bli aktuellt med några större belopp för nätmyndigheten att tillskjuta avseende förvaltningen. Hur stora belopp det faktiskt skulle kunna bli fråga om är mycket svårt att bedöma, då detta är avhängigt de administrativa och tekniska förutsättningarna i det enskilda fallet. Uppskattningsvis skulle det kunna röra sig om kostnader från någon miljon till några tiotals miljoner kronor. I det fall då tvångsförvaltning enligt lagen har ägt rum, har belopp i intervallet två till tio miljoner kronor diskuterats.

Mot bakgrund av att målen om tvångsförvaltning förutsätts vara extremt sällsynta kan konstateras att behovet av ökade resurser på grund av de föreslagna lagändringarna torde vara försumbart och därmed kunna finansieras inom myndighetens befintliga anslagsram.

Ändringsförslagen bedöms vidare vara proportionella gentemot nätföretag, såväl stora som små. Grundskyldigheterna för dessa företag enligt ellagstiftningen påverkas inte alls av lagändringen.

När ett mål om särskild förvaltning anhängiggörs vid länsrätten ligger det i sakens natur att det förmodligen är tämligen resurskrävande administrativt, såväl för länsrätten som Energimarknadsinspektionen och berört nätföretag. Regeringen gör dock bedömningen att sådana mål kommer att vara extremt sällsynta.

Slutligen gör regeringen bedömningen att den föreslagna lagen inte kommer att få några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, för sysselsättningen och offentlig service i olika delar av landet, jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

3 kap.

2 § Länsrätten *ska*, sedan förvaltaren gett in den plan som avses i 4 § *fjärde* stycket, besluta hur länge förvaltningen *ska* pågå. Tiden *ska* bestämmas så, att en tillfredsställande förvaltning kan åstadkommas. Tiden får bestämmas till högst fem år från länsrättens beslut.

Om det vid utgången av den tid som bestämts alltjämt finns skäl för tvångsförvaltning *ska* länsrätten, på ansökan av nätmyndigheten, förlänga tiden med högst tre år i sänder. Beslutet om tvångsförvaltning gäller till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innan länsrätten beslutar enligt första stycket *ska* nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig.

I *första stycket* ändras hänvisningen till 4 § till att avse *fjärde* stycket i stället för *tredje* stycket till följd av den ändrade lydelsen av 4 §.

4 § Förvaltaren *ska* särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren *ska* dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren ska kontinuerligt pröva om förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning föreligger.

Förvaltaren *ska* så snart som möjligt och senast inom *tre* månader från det att *han eller hon förordnades* enligt 1 § *första eller andra stycket* ge in en plan till länsrätten. I planen *ska* det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder *ska* genomföras och den tid som *krävs* för att genomföra åtgärderna.

Om det finns synnerliga skäl får länsrätten förlänga den tid inom vilken planen ska ges in.

Syftet med särskild förvaltning och därmed också med tvångsförvaltning är, enligt 1 kap. 2 § sista stycket, att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning av anläggningen, dvs. att undanröja de missförhållanden som har föranlett tvångsförvaltningen.

Om en tillfredsställande förvaltning av anläggningen sannolikt inte kan åstadkommas genom tvångsförvaltningen eller om en tillfredsställande förvaltning sannolikt inte kommer att bestå efter det att tvångsförvaltningen har upphört får staten, enligt 1 kap. 5 §, lösa anläggningen från ägaren.

I den aktuella paragrafens *första stycke* anges uttryckligen att förvaltaren särskilt ska verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs, dvs. han ska särskilt verka för att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen åstadkoms.

I ett nytt *tredje stycke* införs nu en skyldighet för förvaltaren att pröva om förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning föreligger. I detta krav ligger alltså att förvaltaren ska pröva såväl huruvida en tillfreds-

ställande förvaltning av anläggningen sannolikt kan åstadkommas genom tvångsförvaltningen som huruvida en tillfredsställande förvaltning sannolikt kommer att bestå efter det att tvångsförvaltningen har upphört. Så fort förvaltaren bedömer att dessa förutsättningar saknas ska han anmäla detta förhållande till nätmyndigheten som då omedelbart bör påbörja processen med inlösen av anläggningen.

I *fjärde stycket*, som tidigare utgjorde tredje stycket, har tidsfristen för att ge in den plan som där nämns, sänkts från högst sex månader till högst tre månader. Samtidigt har utgångspunkten för fristen ändrats från länsrättens beslut om tvångsförvaltning till länsrättens beslut om förordnande av förvaltare. Skälet är att tidpunkten för de två nämnda besluten inte sammanfaller då en ny förvaltare förordnas under pågående tvångsförvaltning. Även den nye förvaltaren är skyldig att till länsrätten ge in en plan för tvångsförvaltningen. Det ligger dock i sakens natur att denna plan i större eller mindre utsträckning kan bygga på den ursprungliga plan som har utarbetats av den förste förvaltaren.

I ett nytt *femte stycke* har det öppnats en möjlighet för länsrätten att förlänga tidsfristen för att ge in planen. Det kan nämligen inte uteslutas att fall kan förekomma där en tidsfrist om tre månader inte är tillräcklig. Genom att det krävs synnerliga skäl för detta markeras att möjligheten ska användas restriktivt.

Frågorna i denna paragraf har behandlats i avsnitt 5.

10 a § Om nätföretaget inte fullgör sin skyldighet enligt 8 § till följd av att företaget inte förfogar över lokalerna eller utrymmena, får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, förelägga innehavaren av lokalerna eller utrymmena att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får ges endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Frågan har berörts i avsnitt 9.1.

Enligt 8 § är nätföretaget skyldigt att ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som krävs för förvaltningen till förvaltarens förfogande.

Situationen kan dock vara sådan att nätföretaget inte ensamt disponerar lokalerna och utrymmena. Så är exempelvis fallet om nätföretaget hyr lokalerna och utrymmena. Om nätföretaget vägrar att ställa lokalerna och utrymmena till förvaltarens förfogande under hänvisning till att någon annan motsätter sig detta blir den aktuella paragrafen tillämplig. Den som främst skulle kunna tänkas motsätta sig förvaltarens begäran är lokalernas ägare eller ägaren till den fastighet på vilken lokalerna är belägna.

I den situationen kan nätmyndigheten, enligt *första stycket*, förelägga vederbörande att ställa lokalerna och utrymmena till förvaltarens förfogande.

Andra stycket innebär att den s.k. proportionalitetsprincipen ska tillämpas vid prövningen av om ett föreläggande ska ges mot tredje man. Proportionalitetsprincipen kommer t.ex. även till uttryck i 27 kap. 1 § tredje stycket och 28 kap. 3 a § rättegångsbalken. Principen kan ha särskild betydelse när det gäller s.k. överskottsinformation.

Nätmyndighetens föreläggande får, enligt 4 kap. 9 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid ett överklagande får samhällets och elanvändarnas intresse av en fungerande elöverföring vägas mot de invändningar som framförs av den som är föremål för föreläggandet.

Nätmyndighetens beslut enligt denna paragraf får, enligt 4 kap. 8 § tredje stycket, verkställas.

10 b § Om det är sannolikt att ställföreträdarna för nätföretaget saknar kännedom om förhållanden som nätföretaget enligt 9 § första stycket är skyldigt att upplysa förvaltaren om ska länsrätten, på ansökan av förvaltaren, kalla den som kan antas känna till förhållandena att inför rätten under ed lämna dessa upplysningar. Därvid ska 9 § andra stycket tillämpas.

Frågan har berörts i avsnitt 8.3.

Enligt 9 § första stycket är nätföretaget skyldigt att lämna förvaltaren de upplysningar om anläggningen som behövs för en tillfredsställande förvaltning. Som ett led i detta kan ställföreträdarna för nätföretaget, på ansökan av förvaltaren, kallas att inför länsrätten under ed lämna dessa upplysningar. Denna möjlighet kan användas om nätföretaget över huvud taget vägrar att lämna dessa upplysningar eller om förvaltaren vill ha lämnade uppgifter bekräftade under straffansvar.

Som har nämnts i avsnitt 8.3 kan det tänkas att nätföretaget har anlitat något annat företag att hantera viss del av verksamheten, t.ex. vissa administrativa uppgifter. I en sådan situation kan det tänkas att relevanta upplysningar endast finns hos uppdragstagaren.

I den situationen är nätföretaget likväl skyldigt att lämna de relevanta upplysningarna. Det enklaste är då att nätföretaget inhämtar upplysningarna från uppdragstagaren och vidarebefordrar dem till förvaltaren. Om nätföretaget vägrar att göra detta kan naturligtvis förvaltaren vända sig direkt till uppdragstagaren och be om de relevanta upplysningarna.

Om uppdragstagaren vägrar att lämna ut de begärda upplysningarna till såväl nätföretaget som förvaltaren blir den aktuella paragrafen tillämplig.

Enligt paragrafen ska, på ansökan av förvaltaren, den som har kännedom om dessa upplysningar kallas inför länsrätten i stället för ställföreträdarna för nätföretaget.

Vissa förutsättningar måste dock vara uppfyllda. Det måste först vara klarlagt att de begärda upplysningarna är sådana som nätföretaget, enligt 9 § första stycket, är skyldigt att lämna förvaltaren. I de flesta fall torde det vara uppenbart att de begärda upplysningarna är av den arten. Om det i något enstaka fall råder tveksamhet om detta får man avvakta nätmyndighetens beslut enligt 4 kap. 8 §.

Vidare måste det vara sannolikt att kunskap om de begärda upplysningarna *inte* finns hos nätföretaget. Om situationen är den motsatta, dvs. att kännedom finns hos nätföretaget, får bara ställföreträdarna för detta kallas till länsrätten även om någon annan också har denna kännedom.

10 c § Om nätföretaget inte fullgör sin skyldighet enligt 10 § till följd av att företaget inte förfogar över handlingarna eller föremålen, får

nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, förelägga innehavaren av handlingarna eller föremålen att fullgöra skyldigheten.

Ett sådant föreläggande får ges endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Frågan har berörts i avsnitt 8.3.

Enligt 10 § är nätföretaget skyldigt att tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen.

Den aktuella paragrafen kan bli tillämplig om någon annan än nätföretaget innehar en sådan handling eller ett sådant föremål. Om den som innehar handlingen eller föremålet vägrar att lämna ut handlingen eller föremålet kan nätmyndigheten, enligt *första stycket*, förelägga vederbörande att tillhandahålla förvaltaren handlingen eller föremålet.

Andra stycket innebär att den s.k. proportionalitetsprincipen ska tillämpas vid prövningen av om ett föreläggande ska ges i förhållande till tredje man. Proportionalitetsprincipen kommer t.ex. även till uttryck i 27 kap. 1 § tredje stycket och 28 kap. 3 a § rättegångsbalken. Principen kan ha särskild betydelse när det gäller s.k. överskottsinformation.

Nätmyndighetens föreläggande får, enligt 4 kap. 9 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Nätmyndighetens beslut enligt denna paragraf får, enligt 4 kap. 8 § tredje stycket, verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser.

10 d § Förvaltaren får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som avses i 8 och 10 §§.

Därvid gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

Frågan har berörts i avsnitt 9.2.

Om en elektrisk anläggning ställs under tvångsförvaltning enligt en dom av länsrätten medför det vissa skyldigheter för nätföretaget, nämligen att, enligt 8 §, ställa de kontorslokaler och andra utrymmen som krävs för förvaltningen till förvaltarens förfogande och att, enligt 10 §, tillhandahålla förvaltaren handlingar och andra föremål av betydelse för förvaltningen.

Om nätföretaget vägrar att fullgöra dessa skyldigheter kan förvaltaren, enligt *första stycket*, begära handräckning av Kronofogdemyndigheten. Någon exekutionstitel för detta behövs inte eftersom skyldigheten följer av lag och är en direkt följd av länsrättens dom, som ju i sig är en exekutionstitel. Därför prövas ansökan direkt av Kronofogdemyndigheten, vilket föreskrivs i *andra stycket*.

Där föreskrivs också att vid prövning av ansökan gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning. De bestämmelser som avses är 16 kap. 11–12 a §§ utsökningsbalken.

Vid tillämpningen av denna paragraf bör följande uppmärksammas. Denna typ av handräckning kan bara användas i klara fall. När en anläggning ställs under tvångsförvaltning kan det knappast råda någon oklarhet om i vilka lokaler driften av anläggningen sköts. Det kan inte

heller råda någon oklarhet om karaktären av den helt övervägande delen av de handlingar som hör till verksamheten.

Om nätföretaget anser att det inte har skyldighet att ställa vissa lokaler eller handlingar till förvaltarens förfogande har nätföretaget, enligt 4 kap. 8 §, rätt att få tvisten prövad av nätmyndigheten.

Enbart den omständigheten att nätföretaget vägrar att ställa lokaler och handlingar till förvaltarens förfogande hindrar inte att ansökan om handräckning bifalls. Om nätföretagets vägran avser lokaler och handlingar som typiskt sett omfattas av nätföretagets skyldigheter enligt 8 och 10 §§ får det ändå anses klart att nätföretaget är skyldigt att ställa dessa till förvaltarens förfogande, varför en ansökan om handräckning bör kunna bifallas. Därmed blir det bara i mera tveksamma fall aktuellt att hänvisa förvaltaren till att söka utverka en exekutionstitel i form av ett beslut av nätmyndigheten enligt 4 kap. 8 §.

14 a § Om det behövs medel för en åtgärd under tvångsförvaltningen som inte kan skjutas upp utan risk för att någon drabbas av allvarlig skada eller annan nackdel, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta medel till förvaltningen.

Frågan har berörts i avsnitt 6.1.

Då en ansökan från förvaltaren kommit in till nätmyndigheten ska myndigheten pröva om förutsättningarna för bifall föreligger. Det är svårt att närmare beskriva vilka situationer som kan föranleda bifall utan den frågan får bedömas från fall till fall.

Det ligger i sakens natur att det inte krävs att förvaltaren först ska ha gjort omfattande försök att få fram medel på sedvanligt sätt, men för att nätmyndigheten ska bifalla förvaltarens ansökan förutsätts det naturligtvis att förvaltaren inte kan få fram nödvändiga medel med så kort varsel som krävs i den aktuella situationen.

Om ansökan bifalls får nätmyndigheten bedöma i vilken omfattning medel ska tillskjutas till förvaltningen. Även detta får bedömas från fall till fall.

Nätmyndighetens beslut att tillskjuta medel till förvaltningen får inte överklagas, vilket framgår av den nya lydelsen av 4 kap. 9 §.

18 § Länsrätten ska fastställa arvode till förvaltaren för varje räkenskapsår. Om det finns särskilda skäl, får arvodet fastställas för kortare tid. Arvodet ska vara skäligt.

Arvodet ska anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

I den omfattning arvodet inte utan väsentlig tidsutdräkt kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta medel till förvaltningen.

Bestämmelsen i första stycket har behandlats i avsnitt 7.

Enligt nuvarande bestämmelser ska länsrätten fastställa arvodet till förvaltaren samtidigt som rätten beslutar hur länge förvaltningen ska pågå. Detta beslut fattas sedan förvaltaren gett in den plan för de åtgärder

som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett tvångsförvaltningen.

Då arvodet fastställs ska det avse hela den tid som tvångsförvaltningen ska pågå. Det ska därvid fastställas till ett visst belopp per kalenderår.

Enligt den nya lydelsen ska arvodet fastställas i efterhand och baseras på de åtgärder som faktiskt har vidtagits av förvaltaren. Beslutet om arvode får på sedvanligt sätt grundas på en arvodesräkning från förvaltaren.

Som har angivits i avsnitt 7 är det lämpligt att förvaltaren framställer sitt krav på arvode i samband med att den skriftliga redovisningen av förvaltningen ges in till nätmyndigheten. Det anges också i författningstexten att bestämt arvode ska avse räkenskapsåret och inte, som tidigare, kalenderåret.

Om det finns särskilda skäl får arvodet bestämmas för kortare tid än räkenskapsåret. Som framhållits i avsnitt 7 kan särskilda skäl anses föreligga om förvaltaren är ett mindre företag som i väsentlig mån är beroende av de intäkter som förvaltarskapet ger. Kortare tidsintervall än ett kvartal bör dock inte förekomma.

I ett nytt *tredje stycke* finns en bestämmelse om tillskjutande av medel till förvaltarens arvode. Frågan har behandlats i avsnitt 6.2.

Utbetalning från nätmyndigheten förutsätter att förvaltaren har ansökt om det. För att ansökan ska kunna bifallas krävs att arvodet har fastställts i ett beslut som har vunnit laga kraft. Arvodet fastställs enligt första stycket av länsrätten. Bestämmelsen innebär alltså inte någon möjlighet för förvaltaren att få förskott på sitt arvode innan detta har fastställts i ett lagakraftvunnet beslut.

För att ansökan ska kunna bifallas krävs att arvodet *ej utan väsentlig tidsutdräkt* kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen. Denna ordalydelse anger att minsta lilla tidsutdräkt inte kan föranleda bifall till ansökan utan för detta krävs att tidsutdräkten inte framstår som rimlig. Denna fråga får bedömas från fall till fall.

Om förvaltarens ansökan bifalls medför det att hela det felande beloppet ska tillskjutas till förvaltningen. Någon nedsättning av beloppet är alltså inte tillåten.

Nätmyndighetens beslut att tillskjuta medel till förvaltningen får inte överklagas, vilket framgår av den nya lydelsen av 4 kap. 9 §.

Återbetalning av tillskjutna medel

19 § Belopp som enligt 14 a § och 18 § tredje stycket tillskjutits av nätmyndigheten ska betalas tillbaka till nätmyndigheten med ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för utbetalningen.

Återbetalning ska ske så snart som det är möjligt utan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen äventyras.

Om förvaltaren inte kan få tillräckliga medel till återbetalningen genom löpande intäkter och lån får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, ålägga nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen att tillskjuta ytterligare medel till förvaltningen. Beslutet ska grundas på vad som är skäligt med hänsyn till behovet av ytterligare medel och nätföretagets och ägarens ekonomiska förhållanden.

Frågan har behandlats i avsnitt 6.3.

I *första stycket* ges huvudregeln att tillskjutna medel ska betalas tillbaka till nätmyndigheten. Återbetalningen ska inkludera ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635). Det innebär att räntan beräknas enligt en räntefot som motsvarar den vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen med ett tillägg av åtta procentenheter.

Det ligger i sakens natur att återbetalning ska ske ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen. I första hand ska alltså återbetalning ske med medel ur de löpande intäkterna i verksamheten. Men förvaltaren kan också utnyttja möjligheten att ta upp lån.

Om de tillskjutna medlen avser kostnader för förvaltarens arvode handlar det om kostnader för den löpande verksamheten. Förvaltaren har då rätt att, under vissa förutsättningar, ta upp lån utan att först begära tillstånd av nätmyndigheten.

Om de tillskjutna medlen avser kostnader för att avhjälpa akuta brister vid anläggningen ingår dessa kostnader inte i den löpande verksamheten. Förvaltaren får då bara ta upp lån efter tillstånd av nätmyndigheten. Tillstånd ska lämnas om vissa förutsättningar är uppfyllda.

Enligt *andra stycket* ska återbetalning ske så snart det är möjligt utan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen äventyras. Som tidigare har angivits innefattar begreppet tillfredsställande förvaltning såväl den löpande förvaltningen som de åtgärder som krävs för att åstadkomma en tillfredsställande förvaltning.

Enligt *tredje stycket* kan nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen åläggas att bidra till återbetalningen. Bestämmelsen är utformad efter motsvarande reglering i 14 § första stycket. Frågan har kommenterats i regeringens proposition Särskild förvaltning av elnät (prop. 2003/04:135) s. 66f.

20 § Om den nätkoncession som avser den tvångsförvaltrade anläggningen överläts, kvarstår nätföretagets återbetalningsskyldighet enligt beslut, som har meddelats enligt 19 § tredje stycket innan koncessionen har övergått till den nye koncessionshavaren.

Om ägaren till den tvångsförvaltrade anläggningen överläter denna, och ägaren inte själv innehar nätkoncessionen för anläggningen, kvarstår ägarens återbetalningsskyldighet enligt beslut, som har meddelats enligt 19 § tredje stycket innan äganderätten har övergått till den nye ägaren.

Om det finns skäl för det, får nätmyndigheten, på ansökan av nätföretaget eller, i förekommande fall, anläggningens ägare besluta att återbetalningsskyldighet inte behöver fullgöras.

Frågan har behandlats i avsnitt 6.3.

Enligt nu gällande bestämmelser kan nätföretaget och, i förekommande fall, anläggningens ägare, enligt 14 § första stycket, åläggas att ställa medel för förvaltningen till förvaltarens förfogande. I 14 § andra–fjärde styckena regleras betalningsskyldigheten om nätkoncessionen övergår till en ny koncessionshavare eller äganderätten övergår till en ny ägare.

Dessa frågor finns behandlade i regeringens proposition Särskild förvaltning av elnät (2003/04:135) s. 67 f.

Regleringen i den aktuella paragrafen är densamma som i 14 §.

4 kap.

8 § Tvister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten.

Nätmyndigheten får förordna att ett beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § ska gälla omedelbart.

Nätmyndighetens beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 och 10 §§ och nätmyndighetens föreläggande enligt 3 kap. 10 a och 10 c §§ får verkställas enligt utskönningsbalkens bestämmelser.

Föreskriften i det nya *andra stycket* innebär att de i stycket nämnda besluten gäller omedelbart, dvs. utan hinder av de inte vunnit laga kraft. Detta gäller dock bara om nätmyndigheten förordnar om det.

Frågan har behandlats i avsnitt 8.1.

Föreskriften i *tredje stycket* innebär att de i stycket nämnda besluten får verkställas. Sådana beslut blir alltså exekutionstitlar och får verkställas genom Kronofogdemyndighetens försorg.

Frågan har behandlats i avsnitt 8.2.

9 § *Andra beslut av nätmyndigheten enligt denna lag än beslut enligt 3 kap. 14 a § och 18 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Enligt nu gällande bestämmelser i *första stycket* får samtliga typer av beslut som meddelas av nätmyndigheten överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Nu införs två nya typer av beslut av nätmyndigheten, som inte bör få överklagas.

Frågan har berörts i avsnitten 6.1 och 6.2.

Ändringen i *andra stycket* innebär att bestämmelsen får den utformning som är den vanliga vid bestämmelser av denna typ.

Sammanfattning

Inledning

I november 2006 uppmärksammade Energimarknadsinspektionen i en skrivelse regeringen på ett antal svagheter i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar (nedan kallad LFEA).

Energimarknadsinspektionen pekade bland annat på att tvångsförvaltaren riskerar att själv få bära kostnaden för eget arbete under tvångsförvaltningen samt att nödvändiga åtgärder riskerar att förhindras om förvaltaren saknar tillgång till medel från den tvångsförvaltrade nätverksamheten. Energimarknadsinspektionens erfarenhet av tillämpningen av LFEA är även att förfarandet riskerar att dra ut på tiden i orimlig omfattning. Skälet till detta har i huvudsak berott på bristande samverkan mellan företrädare för tvångsförvaltad nätföretag och förvaltare. Dessutom har erfarenheterna visat att LFEA innehåller vissa otydligheter avseende förvaltarens befogenheter varför tillämpningen medfört tidskrävande överväganden om rättsläget. Erfarenheterna har också visat att nuvarande lagstiftning medför betydande behov av överväganden om vilka kostnader som är rimliga under en tvångsförvaltning.

Dessa påpekanden gjorde att regeringen gav Energimarknadsinspektionen i uppdrag att senast den 1 mars 2007 utvärdera lagen och lämna förslag till kompletteringar eller ändringar som gör att tvångsförvaltning kan genomföras mer ändamålsenligt.

De förslag som nu läggs fram omfattar säkerställande av arvode till förvaltaren och snabb tillgång till ersättning för kostnader för nödvändiga åtgärder, samt förslag för att få en effektivare tvångsförvaltning utan onödig tidsutdräkt och med nödvändiga tvångsmedel.

Förslag avseende säkerställande av tillräckliga medel med mera

Möjlighet till förskott för förvaltararvode

Energimarknadsinspektionen föreslår att tvångsförvaltaren ska få möjlighet till förskott från staten på sitt arvode. Förvaltaren ska inte, som idag, riskera att själv få bära kostnaden för eget arbete under tvångsförvaltningen.

LFEA bygger på att förvaltaren kan få tillgång till och använda medel ur nätverksamheten för arvode för eget arbete under förvaltningen och för andra kostnader som avser nätverksamheten. Om det saknas medel eller om nätföretaget vägrar att samverka, ska medel i första hand sökas

genom lån. Om det inte är möjligt kan förvaltaren begära att nätföretaget eller anläggningens ägare skjuter till medel.

Prop. 2007/08:127
Bilaga 1

Den nuvarande regleringen är dock inte tillräcklig. Enligt Energimarknadsinspektionens erfarenhet är det en allvarlig brist att medel till förvaltarens arvode inte är säkerställt. De anvisade alternativa finansieringskällorna — om förvaltaren saknar möjlighet att förfoga över de löpande intäkterna i verksamheten — är inte alltid tillräckliga, vilket blir särskilt tydligt om nätföretaget vägrar att samverka med förvaltaren.

Inspektionen föreslår därför att en bestämmelse förs in i LFEA med innebörden att Energimarknadsinspektionen, det vill säga nätmyndigheten, *på förvaltarens begäran ska förskottera arvodet om förvaltarens arvode inte utan väsentlig tidsutdräkt kan betalas med medel ur den tvångsförvaltrade verksamheten*. Ett förskottsbeslut ska gälla omedelbart.

Energimarknadsinspektionen föreslår vidare att ett förskottat förvaltararvode *ska återbetalas jämte ränta från dagen för utbetalningen*. Om arvodeskostnaden inte kan tas från löpande drift, lån eller förskott från nätföretaget eller dess ägare ska *staten i sista hand stå kostnaden*.

Det arvode som en förvaltare kan begära förskott på, utgår normalt sett efter att först ha fastställts av länsrätten. Inspektionen föreslår att *länsrätten ska fastställa arvodet för ett räkenskapsår i taget istället för, som idag, för hela förvaltningsperioden som kan vara upp till fem år*.

Vidare föreslås införande av ett *skälighetsrekvisit vad gäller arvodets storlek*. Detta skälighetsrekvisit kan visserligen anses gälla redan idag men bör uttryckas tydligare och i lag.

Möjlighet till förskott för kostnader avseende omedelbart nödvändiga åtgärder under tvångsförvaltningen

Energimarknadsinspektionen föreslår att LFEA kompletteras med en möjlighet för förvaltaren att hos nätmyndigheten *begära förskott om det behövs medel för en åtgärd under tvångsförvaltningen som inte kan skjutas upp utan risk för att någon lider allvarlig skada eller nackdel*. Något krav på att förvaltaren först ska ha försökt få fram medel på annat sätt föreligger inte, men det förutsätts att sådana alternativ har övervägts och att dessa inte varit möjliga.

Energimarknadsinspektionens erfarenhet är att en snabb tillgång till medel, förutom till förvaltararvode, kan krävas även för att vidta åtgärder som är nödvändiga att genomföra. Nuvarande lagstiftning har visat sig inte erbjuda tillräckliga möjligheter att få tillgång till medel för sådana åtgärder.

Nätmyndigheten ska förskottera medel i nödvändig utsträckning. Nätmyndighetens beslut föreslås *gälla omedelbart*.

Medel som förskotterats ska enligt förslaget återbetalas jämte ränta från dagen för utbetalningen. Återbetalning föreslås ske genom intäkterna i verksamheten, förvaltarens rätt att ta upp lån och nätföretagets respektive ägarens skyldighet att bidra till nätverksamheten.

Kontinuerlig prövning av förutsättningarna för fortsatt förvaltning

Energimarknadsinspektionen föreslår även att ovan nämnda förslag om förskott kompletteras med ett förtydligt ansvar i LFEA med innebörden att *förvaltaren kontinuerligt ska pröva om det finns förutsättningar för fortsatt tvångsförvaltning.*

Syftet med förslaget är att tydliggöra förvaltarens samhällsansvar, som innebär att förvaltaren har en skyldighet att agera för ett avbrytande av tvångsförvaltningen om det saknas möjligheter att uppnå en tillfredsställande förvaltning av anläggningen.

Förslaget baseras på vissa grundläggande utgångspunkter för tvångsförvaltningsförfarandet:

- Tvångsförvaltningen syftar till att under en begränsad tid tillrättlägga missförhållanden och att driften av anläggningen sedan ska återgå till nätföretaget.

- Kostnader för de åtgärder som vidtas under tvångsförvaltningen ska, på motsvarande sätt som om förvaltningen av anläggningen legat kvar i nätföretagets hand, utgöra en kostnad i den tvångsförvaltade verksamheten och därmed som huvudregel belasta nätkunderna inom den aktuella nätkoncessionen (redovisningsområdet) genom nättariffer.

- Om medel saknas i verksamheten och inte på annat sätt kan erhållas genom de verktyg LFEA erbjuder, eller om det saknas vilja och möjlighet att uppnå en tillfredsställande bestående förvaltning efter en tvångsförvaltning, bör en ansökan om inlösen av anläggningen ske.

Dessa utgångspunkter, och särskilt den sista, har varit betydelsefulla för Energimarknadsinspektionens analys och utarbetande av förslag. De har också utgjort grund för inspektionens slutsats att det är motiverat att i allt väsentligt behålla nuvarande system enligt LFEA. Därmed bör således en tvångsförvaltning enligt Energimarknadsinspektionens uppfattning inte få medföra alltför höga kostnader. Om det exempelvis behövs en uppbyggnad av parallell verksamhet bör det snarare vara aktuellt att överväga inlösen.

Förslag för att undvika onödig tidsutdräkt och uppnå en effektivare hantering med nödvändiga tvångsmedel

Omedelbart gällande beslut avseende tillhandahållande av handlingar, tillgång till lokaler med mera

Energimarknadsinspektionen föreslår att *nätmyndighetens beslut om utgivande av handlingar, tillträde till lokaler med mera bör gälla*

omedelbart, och inte som idag först kunna överprövas i upp till tre instanser innan beslutet kan verkställas.

Prop. 2007/08:127
Bilaga 1

Om besluten blir omedelbart gällande inverkar det inte på rätten att begära inhibition.

Energimarknadsinspektionens erfarenheter är att det finns skäl att påskynda förvaltarens tillgång till handlingar och lokaler med mera. I de fall det krävs att förvaltaren snabbt får tillgång till exempelvis handlingar så kan en fullständig rättslig prövning av myndighetens beslut medföra en orimlig fördröjning. Därmed inskränks förvaltarens reella möjlighet att utöva tvångsförvaltning.

Beslut om tillhandahållande av handlingar, tillgång till lokaler med mera ska vara verkställbara

Energimarknadsinspektionen förslår att *nätmyndighetens beslut om tillhandahållande av handlingar, tillträde till lokaler med mera ska vara verkställbara*, det vill säga att besluten ska kunna verkställas av Kronofogdemyndigheten enligt utsökningsbalkens (1981:774) bestämmelser.

Även detta förslag syftar till att förvaltaren snabbare ska kunna ta del av handlingar för att faktiskt kunna utöva tvångsförvaltning.

Förkortning av fristen för ingivande av plan över förvaltningen

Energimarknadsinspektionen föreslår att *fristen för ingivande av förvaltarens plan kortas från sex till tre månader*.

En frist på tre månader är, enligt inspektionen, tillräcklig för att förvaltaren ska kunna bedöma nödvändiga åtgärder. En förkortad frist innebär också att förvaltaren i ett tidigare skede måste ta ställning till om det föreligger förutsättningar att uppnå syftet med förvaltningen, eller om han ska uppmärksamma Energimarknadsinspektionen på att ansökan om inlösen istället bör ske.

Tredjemansföreläggande

Energimarknadsinspektionen föreslår att det i LFEA införs en möjlighet att utfärda så kallade tredjemansförelägganden. Energimarknadsinspektionens erfarenhet är att det är för enkelt idag för ett nätföretag att undanhålla nödvändiga handlingar och information. Syftet är således att underlätta förvaltningen till exempel i de fall ett nätföretags handlingar förvaras hos tredje man och där ett omedelbart gällande och verkställbart beslut mot nätföretaget inte ger förvaltaren tillgång till handlingar.

Ett tredjemansföreläggande framfört mot en fysisk person är ett kraftigt ingrepp i dennes integritet. Ett införande av en möjlighet till föreläggande måste därför förutsätta en noggrann proportionalitetsavvägning mellan å ena sidan samhällets intresse av en effektiv tvångsförvaltning samt å andra sidan intresset av att värna den enskildes integritet. Möjlig-

heten att utfärda ett tredjemansföreläggande mot en fysisk person bör bara kunna ske om det finns särskilda skäl.

Prop. 2007/08:127
Bilaga 1

Åtgärdande på annans bekostnad

Slutligen återkommer Energimarknadsinspektionen till ett tidigare till regeringen lämnat förslag, nämligen att inspektionen bör ha rätt att besluta om åtgärdande på annans bekostnad, exempelvis ett nätföretags bekostnad om nätföretaget inte följer ellagstiftningen.

Energimarknadsinspektionen har i den rapport som lämnades till regeringen i februari 2005 hänvisat till att de instrument som inspektionen har tillgång till vid sin tillsyn inskränker sig till förelägganden med eller utan vite och åtgärder enligt LFEA. I rapporten efterlystes en möjlighet för inspektionen att förordna om åtgärd på annans bekostnad enligt ellagen.

Inspektionen förordar att förslaget återigen bör övervägas, framförallt då det medger snabba åtgärder till skydd för enskilda kunder som annars kan vara mycket sårbara. I Energimarknadsinspektionens tidigare förslag lämnades även författningsförslag.

Överväganden som inte lett till förslag

Förutom vad som tidigare angetts har Energimarknadsinspektionen gjort ytterligare överväganden för att förbättra LFEA gällande bl.a. objektet för tvångsförvaltning, handräckning och verkställighet, instansordning, kungörelse och anteckning i bolagsregistret. Av olika skäl har dessa inte resulterat i några förslag från inspektionen. Övervägandena sammanfattas i avsnitt 6 nedan.

Författningsförslag

Förslag till ändringar i lagen om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 kap.

Förvaltarens uppgifter m.m.

Förvaltarens uppgifter m.m.

4 § Förvaltaren skall särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

4 § Förvaltaren skall särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren skall dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren skall dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren skall så snart som möjligt och senast inom sex månader från det att beslutet enligt 1 § om tvångsförvaltning meddelades ge in en plan till länsrätten. I planen skall det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder skall genomföras och den tid som kan antas behövas för att genomföra åtgärderna.

Förvaltaren skall regelbundet bedöma om förutsättningar för en fortsatt tvångsförvaltning föreligger.

Förvaltaren skall så snart som möjligt och senast inom tre månader från det att beslutet enligt 1 § om tvångsförvaltning meddelades ge in en plan till länsrätten. I planen skall det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder skall genomföras och den tid som kan antas behövas för att genomföra åtgärderna.

Föreläggande

10 a § Nätmyndigheten får på begäran av förvaltaren förelägga den som är annan juridisk person än dödsbo att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en

kopia av handling, om uppgiften eller handlingen har betydelse för tvångsförvaltningen.

Prop. 2007/08:127
Bilaga 2

Om det finns särskilda skäl, får även någon annan person än som avses i första stycket föreläggas att lämna uppgift eller handling.

Den ekonomiska förvaltningen

14 a § Om det behövs medel för en åtgärd under tvångsförvaltningen som inte kan skjutas upp utan risk för att någon lider allvarlig skada eller nackdel, skall nätmyndigheten på förvaltarens begäran i nödvändig utsträckning förskottera visst belopp.

Belopp som förskotterats jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för utbetalningen, skall återbetalas så snart som det är möjligt med hänsyn till anläggningens ändamålsenliga förvaltning. Nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen svarar jämte den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen för att återbetalning sker.

Om nätföretaget överlåter den nätkoncession som avser den tvångsförvaltade anläggningen kvarstår nätföretagets återbetalningsskyldighet för förskott som har beslutats att utbetalas enligt första stycket innan koncessionen har övergått till den nye koncessionshavaren.

Om ägaren till den tvångsförvaltade anläggningen överlåter denna, kvarstår ägarens återbetalningsskyldighet för förskott som har beslutats att utbetalas enligt första stycket innan äganderätten har övergått till den nye ägaren. Detta gäller dock bara om ägaren inte har nätkoncession för

den tvångsförvaltade anläggningen.

Om det finns skäl för det, får nätmyndigheten, på ansökan av nätföretaget eller, i förekommande fall, anläggningens ägare besluta att en återbetalningsskyldighet enligt andra stycket inte längre behöver fullgöras.

Förvaltararvode

18 § Länsrätten skall i ett beslut enligt 2 § första eller andra stycket fastställa ett arvode till förvaltaren. Arvodet skall bestämmas till ett visst belopp per kalenderår.

Arvodet skall anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

Förvaltararvode

18 § Länsrätten skall fastställa arvode till förvaltaren för varje räkenskapsår. Om det finns särskilda skäl får arvodet fastställas för kortare tid. Arvodet skall vara skäligt.

Arvodet skall anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

I den omfattning arvodet ej utan väsentlig tidsutdräkt kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen, skall nätmyndigheten på förvaltarens begäran förskotta arvodet.

Det förskottade arvodet jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för utbetalningen skall återbetalas så snart som det är möjligt med hänsyn till anläggningens ändamålsenliga förvaltning. Nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen svarar jämte den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen för att återbetalning sker.

Om nätföretaget överlåter den nätkoncession som avser den tvångsförvaltade anläggningen kvarstår nätföretagets återbetalningsskyldighet för förskott som har beslutats att utbetalas enligt tredje stycket innan koncessionen

har övergått till den nye koncessionshavaren.

Om ägaren till den tvångsförvaltade anläggningen överlåter denna, kvarstår ägarens återbetalningsskyldighet för förskott som har beslutats att utbetalas enligt tredje stycket innan äganderätten har övergått till den nye ägaren. Detta gäller dock bara om ägaren inte har nätkoncession för den tvångsförvaltade anläggningen.

Om det finns skäl för det, får nätmyndigheten, på ansökan av nätföretaget eller, i förekommande fall, anläggningens ägare besluta att en återbetalningsskyldighet enligt fjärde stycket inte längre behöver fullgöras.

Om arvodet inte kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen, nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen, skall det betalas av staten.

Innan länsrätten fastställer arvode enligt första stycket skall nätmyndigheten och nätföretaget samt, i förekommande fall, ägaren till anläggningen beredas tillfälle att yttra sig.

4 kap.

Tvistprövning och överklagande

8 § Tvister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten.

4 kap.

Tvistprövning och överklagande

8 § Tvister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten. *Nätmyndigheten får förordna om att beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt tredje mans skyldigheter enligt 3 kap. 10 a § skall gälla omedelbart. Beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och*

10 § samt tredje mans skyldigheter enligt 3 kap. 10 a § får verkställas. Nätmyndighetens beslut om förskott av belopp enligt 3 kap. 14 a § första stycket och förskott av arvode enligt 3 kap. 18 § tredje stycket skall gälla omedelbart.

Prop. 2007/08:127
Bilaga 2

Remissyttranden över Energimarknadsinspektionens rapport Översyn av lagen om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar (Energimarknadsinspektionens rapportserie 2007:1) har avgetts av följande instanser: Hovrätten för Övre Norrland, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Södermanlands län, Domstolsverket, Försvarmakten, Krisberedskapsmyndigheten, Statens fastighetsverk, Ekonomistyrningsverket, Kronofogdemyndigheten, Fortifikationsverket, Statskontoret, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Statens jordbruksverk, Boverket, Post- och Telestyrelsen, Konkurrensverket, Affärsverket svenska kraftnät, Elsäkerhetsverket, Sveriges advokatsamfund, Lantbrukarnas Riksförbund, Svensk Energi, Oberoende elhandlare, Svensk Industriförening, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation.

Följande instanser har inbjudits att yttra sig över rapporten men avstått: Konsumentverket, Statens energimyndighet, Sveriges Kommuner och Landsting, Svenskt Näringsliv, Näringslivets Regelnämnd, Föreningen Sveriges energirådgivare, Konsumenternas Elrådgivningsbyrå, Svensk Elbrukarförening, Sveriges Vindkraft, Sveriges fastighetsägareförbund, Villaägarnas Riksförbund.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

dels att 3 kap. 2, 4 och 18 §§ samt 4 kap. 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas nya bestämmelser, 3 kap. 10 a, 10 b, 10 c, 10 d, 14 a, 19 och 20 §§ samt närmast före 3 kap. 19 § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.**

2 §

Länsrätten *skall*, sedan förvaltaren gett in den plan som avses i 4 § *tredje* stycket, besluta hur länge förvaltningen *skall* pågå. Tiden *skall* bestämmas så, att en tillfredsställande förvaltning kan åstadkommas. Tiden får bestämmas till högst fem år från länsrättens beslut.

Om det vid utgången av den tid som bestämts alltjämt finns skäl för tvångsförvaltning *skall* länsrätten, på ansökan av nätmyndigheten, förlänga tiden med högst tre år i sänder. Beslutet om tvångsförvaltning gäller till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innan länsrätten beslutar enligt första stycket *skall* nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig.

Förvaltaren *skall* särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren *skall* dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Länsrätten *ska*, sedan förvaltaren gett in den plan som avses i 4 § *fjärde* stycket, besluta hur länge förvaltningen *ska* pågå. Tiden *ska* bestämmas så, att en tillfredsställande förvaltning kan åstadkommas. Tiden får bestämmas till högst fem år från länsrättens beslut.

Om det vid utgången av den tid som bestämts alltjämt finns skäl för tvångsförvaltning *ska* länsrätten, på ansökan av nätmyndigheten, förlänga tiden med högst tre år i sänder. Beslutet om tvångsförvaltning gäller till dess att ansökan har prövats slutligt.

Innan länsrätten beslutar enligt första stycket *ska* nätmyndigheten ges tillfälle att yttra sig.

4 §

Förvaltaren *ska* särskilt verka för att de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning undanröjs.

Förvaltaren *ska* dessutom svara för en tillfredsställande förvaltning av anläggningen och därvid verka för att verksamheten ger en skälig avkastning.

Förvaltaren ska kontinuerligt pröva om förutsättningar för en tillfredsställande förvaltning föreligger.

Förvaltaren *skall* så snart som möjligt och senast inom *sex* månader från det att beslutet enligt 1 § om tvångsförvaltning meddelades ge in en plan till länsrätten. I planen *skall* det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder *skall* genomföras och den tid som kan antas behövas för att genomföra åtgärderna.

Förvaltaren *ska* så snart som möjligt och senast inom *tre* månader från det att beslutet enligt 1 § första eller andra stycket om förordnande av förvaltare meddelades ge in en plan till länsrätten. I planen *ska* det anges vilka åtgärder som krävs för att undanröja de missförhållanden som har föranlett beslutet om tvångsförvaltning, hur dessa åtgärder *ska* genomföras och den tid som kan antas behövas för att genomföra åtgärderna.

Om det finns synnerliga skäl, får länsrätten förlänga den tid inom vilken planen ska ges in.

10 a § Om nätföretaget inte fullgör sin skyldighet enligt 8 § till följd av att företaget inte förfogar över lokalerna och utrymmena, får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, förelägga innehavaren av lokalerna eller utrymmena att fullgöra vad som annars hade ålegat nätföretaget.

Ett sådant föreläggande får ges endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

10 b § Om det är sannolikt att endast någon annan än ställföreträdarna för nätföretaget har kännedom om upplysningar som nätföretaget enligt 9 § första stycket är skyldigt att lämna förvaltaren ska länsrätten, på ansökan av förvaltaren, kalla honom eller henne att inför rätten under ed lämna dessa upplysningar. Därvid ska bestäm-

melserna i 9 § andra stycket tillämpas.

Prop. 2007/08:127
Bilaga 4

10 c § Om nätföretaget inte fullgör sin skyldighet enligt 10 § till följd av att företaget inte förfogar över handlingarna och föremålen, får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, förelägga innehavaren av handlingarna och föremålen att fullgöra vad som annars hade ålegat nätföretaget.

Ett sådant föreläggande som avses i första stycket får ges endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

10 d § Förvaltaren får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som avses i 8 och 10 §§.

Frågor om handräckning enligt denna paragraf prövas av Kronofogdemyndigheten. Därvid gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

14 a § Om det behövs medel för en åtgärd under tvångsförvaltningen som inte kan skjutas upp utan risk för att någon lider allvarlig skada eller nackdel, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta nödvändiga medel till förvaltningen.

18 §

Länsrätten skall i ett beslut enligt 2 § första eller andra stycket fastställa ett arvode till förvaltaren. Arvodet skall bestämmas till ett visst belopp per kalenderår.

Länsrätten ska fastställa arvode till förvaltaren för varje räkenskapsår. Om det finns särskilda skäl, får arvodet fastställas för kortare tid. Arvodet ska vara skäligt.

Arvodet *skall* anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

Arvodet *ska* anses utgöra en kostnad i den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen.

I den omfattning arvodet inte utan väsentlig tidsutdräkt kan betalas med medel ur den verksamhet som omfattas av tvångsförvaltningen, ska nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, tillskjuta medlen till förvaltningen.

Återbetalning av tillskjutna medel

19 § Belopp som enligt 14 a § och 18 § tredje stycket tillskjutits av nätmyndigheten ska betalas tillbaka till nätmyndigheten jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för utbetalningen.

Återbetalning ska ske så snart som det är möjligt utan att en tillfredsställande förvaltning av anläggningen äventyras.

Om förvaltaren inte kan få tillräckliga medel till återbetalningen genom löpande intäkter och lån får nätmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, ålägga nätföretaget och, i förekommande fall, ägaren till anläggningen att ställa ytterligare medel för återbetalningen till förvaltarens förfogande. Beslutet ska grundas på vad som är skäligt med hänsyn till behovet av ytterligare medel och nätföretagets och ägarens ekonomiska förhållanden.

20 § Om den nätkoncession som avser den tvångsförvaltade anläggningen överläts, kvarstår nätföretagets återbetalningsskyldighet enligt beslut, som har meddelats enligt 19 § tredje stycket innan koncessionen har övergått till den nye koncessionshavaren.

Om ägaren till den tvångsförvaltade anläggningen överlåter denna, och ägaren inte själv inne-

har nätkoncessionen för anläggningen, kvarstår ägarens återbetalningsskyldighet enligt beslut, som har meddelats enligt 19 § tredje stycket innan äganderätten har övergått till den nye ägaren.

Om det finns skäl för det, får nätmyndigheten, på ansökan av nätföretaget eller, i förekommande fall, anläggningens ägare besluta att återbetalningsskyldighet inte längre behöver fullgöras.

4 kap.

8 §

Twister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten.

Twister om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § samt om förvaltarens skyldigheter enligt 3 kap. 13 och 15 §§ prövas av nätmyndigheten.

Nätmyndigheten får förordna att ett beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 §, 9 § första stycket och 10 § ska gälla omedelbart.

Nätmyndighetens beslut om nätföretagets skyldigheter enligt 3 kap. 8 § och 10 § och nätmyndighetens föreläggande enligt 3 kap. 10 a § och 10 c § får verkställas enligt utskökningsbalkens bestämmelser.

9 §

Beslut av nätmyndigheten enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Andra beslut av nätmyndigheten enligt denna lag än beslut enligt 3 kap. 14 a § och 18 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande *enligt denna lag* till kammarrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-03-11

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Vissa ändringar i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar

Enligt en lagrådsremiss den 6 mars 2008 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Bengt Agartz.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 mars 2008.

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Högglund, Björklund, Littorin, Borg, Malmström, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling.

Föredragande: Statsrådet Olofsson.

Regeringen beslutar proposition 2007/08:127 Vissa ändringar i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar.